Liman teşkilâtında mühim değişikliklere lüzum görüldü. Karadenizde fırtına azalmakla beraber bir vapur oturdu..

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Bir harp vukuu halinde Almanyada ayda 2500 tayyare imal etmeğe müsait müesseseler varmış..

FIYATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2824 | SALI | 19 KÂNUNUEVVEL 1933 | Tel: (Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

Heyeti Vekilede memleketin yüksek menfaatlerini alâkadar eden mevzular görüsülüyor

Eskiyi taklit

Almanya silâhsızlanma konferansı ve Milletler Cemiyetinden çekildikten sonra hedefe diplomasi vasıtasile varmak yolunun takibine karar verilmişti. Diplomasinin yolları çok girift, çok esrarengizdir. Bir taraftan müzakereler perde arkasında devam ediyor. Diğer taraftan da yeni müzakere yolunun bütün Hariciye Nazırlarını seyahate çıkardığı görülüyor.

Çekoslovakya Hariciye Nazırı M. Beneş, Parise gitti. İtalya Hariciye Nazırı Müsteşarı M. Suviç Berlini ziyaret ediyor. Fransız Hariciye Nazırı M. Paul Boncour'un Lehistanı, ondan sonra da Fransanın diğer müttefik devlet payitahtlarını ziyaret edeceği bildiriliyor. İngiliz Hariciye Nazırı Sir John Simon, perşembe günü İtalyayı ziyaret etmek üzere yola çıkacak. Sovyet Rusyanın M. Boncour'u Rusyayı ziyaret etmeğe davet ettiği de söyleniyor. Hülâsa büyük küçük her devlet Hariciye Nazırı, ya ev sahibidir, yahut ta misafir... Avrupada Büyük harpten sonra hiç bir zaman bu derece hummalı bir faaliyet görülmemiştir. Bu seyahatlerin ve temasların hedefi nedir? Diplomasi yolu ile silâhsızlanma hedefine doğru yürümeğe karar verildiği zaman, her şeyden evvel, Fransa ve Almanya arasında hususî müzakerelerin başlaması istilzam edilmişti. Filhakika ihtilâfların düğüm noktası da bu idi. İngilizlerin tavassutu ile bu temas temin edildi. Fakat bunun bir netice vermediği anlaşılıyor. Alman Hariciye Nazırı Von Neurath ile Fransa Sefiri M. Poncet arasında yapılan temas neticesinde Almanyanın 300 bin asker ve bu askeri müdafaa silâhlarile teçhiz etmek istediği anlaşıldı. Malûmdur ki Versailles muahedesi Almanyaya ancak 100 bin asker tahsis etmiştir. Binaenaleyh Almanyanın şimdiki teklifini kabul etmek silâhsızlanma meselesinde Alman silâhlarının artmasına asla razı olmamak prensipi ile tearuz ediyor. Bu, İngiltere ve Fransa tarafından kabul edilmiş bir prensiptir. Binaenaleyh Almanya ile Fransa arasındaki hususî müzakerelerde silâhsızlanma meselesi aşağı yukarı Cenevredeki çıkmaza girdi. Almanya müsavat istiyor. Fransa da esas itibarile bunu kabul etmiştir. Fakat bunu temin etmek için iki yol vardır:

1 — Ya Fransa silâhlarını azaltmalı.

2 — Yahut ta Almanya silâhlarını artırmalı.

Fransanın silâhlarını azaltmasına emniyet mülâhazası mânidir. Almanyanın silâhlarını artırmasına da yukarıda izah edilen prensip mânidir. O halde silâhsızlanma meselesi Cenevrede nasıl bir çıkmaza girmişse, diplomasi yolunda da ayni çıkmaza girmiştir.

Hariciye Nazırlarından bazılarının seyahati, müzakereleri bu çıkmazdan kurtarmak, bazıları da her hangi bir ihtimale karşı müttefikler arasında tesanüdü takviye etmek maksadına matuftur. İngiliz Hariciye Nazırı Sir John Simon'un seyahati birinci neviden Fransız Hariciye Nazırı M. Paul Boncour'un seyahati de ikinci nevidendir.

Silâhsızlanma ihtilâfı birinci derecede Fransa Almanya ihtilâfıdır. İtalya ile İngiltere bu ihtilâfta mutavassıtlık rolü oynamak istiyorlar. Filhakika bu meselede İngiltere ile Fransa arasında bir yakınlık olduğu gibi, İtalya ile Almanya arasında da ayni yakınlık vardır. İngilterenin Fransa üzerine, İtalyanın da Almanya üzerine müessir olacakları zannediliyor. Binaenaleyh İngiliz Hariciye Nazırı bu seyahatinde iki devlet tarafından yapılacak mütavassıtlık imkânlarını arayacaktır.

Diğer taraftan Paul Boncour, Avrupadaki müttefiklerile Fransa arasındaki tesanüdün takviyesine çalışıyor. Lehistanı ve diğer müttefik devlet payitahtlarını ziyaret edecek. Yani Boncour'un yolu tam manasile eski diplomasi yoludur. Eğer Fransız Hariciye Nazırı Rusyayı da ziyaret ederse, eski diplomasi, yalnız usûllerinde değil, neticelerinde de taklit edilmiş olacaktır.

Ahmet ŞÜKRÜ

Adliye yangınının hakikî sebepleri hakkında sual

Meclise iki sual takriri verildi

İstanbul tramvayları hakkında da Nafıa Vekilinden izahat isteniyor

ANKARA, 18 (Telefonla) — Konya Meb'usu Refik Bey Adliye Vekilinden şifahî izahat talebini havi bir sual takriri vermiştir. Refik Bey bu takririnde İstanbul adliye yangının hakikî sebeplerinin öğrenilip öğrenilmediği, yangında zayi olduğu veyahut kurtarıldığı anlaşılan cezaî, hukukî, icarî dosyaların adedi ve bunların ihtiva ettiği kıymetler hakkında malûmat toplanıp toplanmadığını, dosyaların yanmasından doğan zararların telâfisi için vekâletçe düşünülen tedbirlerin neler olduğunu, bu yangından adliye evrak mahzeninin zarar görüp görmediğini, görmüşse orada ki tarihî vesikaların elden geldiği kadar telâfisi için neler düşünüldüğünü, başka zamanlar ve başka mahallerde de vukuu muhtemel bulunan bu gibi yangınlar hakkında ne gibi umumî tedbirler alındığını ve İstanbul adliye binasının yaptırılması hakkında vekâletçe ne düşünüldüğünü, yeni bina yapılıncıya kadar işlerin daha iyi görülebilmesi için ne gibi tedbirler alındığını sormaktadır.

İstanbul tramvayları hakkında sual takriri veren Refik Şevket B.

İstanbul tramvayları

ANKARA, 18 (Telefonla) — Manisa Meb'usu Refik Şevket Bey Nafia Vekilinden şifahî bazı izahat talebini havi bir sual takriri vererek bu sual takririne bağlı ve Millî Türk Talebe Birliğinden meb'uslara gönderilen mektupta:

İstanbul Tramvay Şirketinin mukavele hilâfına fazla ücret almakta bulunduğuna, şirketin halkın ihtiyacını sıkıştıracak surette ikinci mevki vagonlar yerine fazla miktarda birinci mevki vagonlar tahrik eylediğine, vagonlara 60 - 65 kişi doldurulduğuna, şirketin şehirde normal sürati temin etmediğine ve vagonlarda sıhhî tedbirler noksan olduğuna dair şikâyette bulunulduğundan Nafia Vekilinden bu hususlar hakkında şifahî izahat talep edilmekte ve bu izahata; vekâlet bu hususta mukaveleye aykırı hareketler görüyor ve tedbirler alıyorsa bunların neler olduğunu, İstanbul halkının her zaman işittiğimiz şikâyetlerine nihayet vermek için vekâletçe düşünülen ayrı tedbirler bulunup bulunmadığı cihetlerinin de ilâvesi talep edilmektedir.

Memleketin Yüksek Menfaatleri

Heyeti Vekile içtimaına millî müdafaa müsteşarları da iştirak ettiler.

ANKARA, 18 (Telefonla) — İktısadî programın müzakeresine bir kaç gün sonra devam olunmak üzere İcra Vekilleri Heyeti, memleketin yüksek menfaatlerini alâkadar eden diğer bazı mevzular üzerinde çalışmağa başlamıştır.

Müşür Fevzi Paşanın ve Millî Müdafaa Vekâleti Müsteşarlarının iştirakile bu sabah bir içtima daha akdolunmuştur. İçtimalar devam edecektir.

İktısadî programın İcra Vekilleri Heyetinde kat'i şeklini alacağı içtimalarda Gazi Hazretlerinin bulunmaları ve bu içtimalara riyaset buyurmaları muhakkak addolunmaktadır.

En eski meb'usumuz irtihal etti

Hasan Fehmi Beyin cenazesi bugün merasimle kaldırılacak

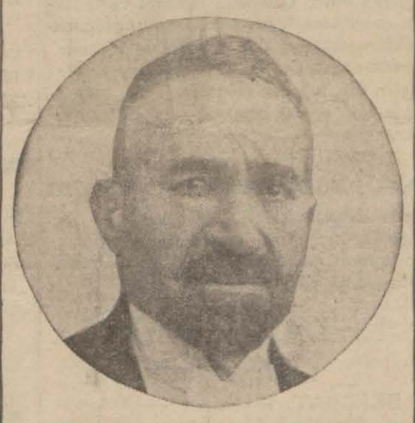

Hasan Fehmi Bey merhum

En eski ve kıymetli mebuslarımız - dan Kastamonu mebusu Hasan Fehmi Bey evvelki sabah Fatihteki ikametgâhın da maalesef irtihal etmiştir. Hasan Fehmi Beyin vefatı her tarafta umumî bir teessür uyandırmıştır. Hasan Fehmi B. bilâ fasıla 26 seneden beri mecliste mem leketi temsil ediyordu. Bir vakitler Hukuk fakültesinde mecelle ve ilâhiyat fakültesinde hikmet ve teşrih profesörlükleri yapmıştı. Merhum İstiklâl mücadelemizde büyük hizmet'er görmüştü. Millet Meclisinin birinci devresinden beri Kastamonu mebusu bulunuyordu. Hasan Fehmi Bey hayırperver ve merhametli, her kese kendisini sevdirmiş bir zat idi. Hasan Fehmi Bey üç aydan beri karaciğer hastalığından muztarip bulunuyordu. Bu kıymetli mebusumuz bu âmansız hastalıktan şifayap olamamış ve evvelki sabah maalesef hayata gözlerini kapamıştır. Hasan Fehmi Beyin cenazesi bugün merasimi mahsusa ile kaldırılacaktır. Merasimde şehrimizde bulunan mebuslar, fırka, hükûmet erkânı kendisini sevenler ve daha birçok zevat hazır bulunacaktır. Cenazesi bugün saat 11,5 ta Fatih parkı üstündeki Yusuf B. apartmanının hususî dairesinden kaldırılack, Fatih camiinde namazı kılındıktan sonra Edirnekapı şehitliğine defne dilecektir.

Galatasaray Müdürlüğü

Behçet Bey Galatasaray müdürü oldu

Galatasaray lisesi müdürü Tevfik Bey anî bir telgrafla vekâlet emrine alınmıştır. Yerine eski Darülfünun müderrislerinden Behçet Bey tayin olunmuş ve mumaileyh dün Ankaradan şehrimize gelerek yeni vazifesine başlamıştır. Maarif vekâleti umumî müfettişlerinden Reşat Nuri Bey, Tevfik Bey hakkında tahkikat yapılması için vekâletten ayrıca emir almıştır. Reşat Nuri Bey dün sabah mektebe giderek tahkikat başlamış ve Tevfik Beyin de malûmatına müracaat etmiştir. Reşat Nuri B. birkaç günde tahkikatı ikmal edecek ve bu hususta raporunu vekâlete vermek üzere Ankaraya gidecektir. Tevfik Bey Galatasray lisesi müdürlüğüne tayin edilmeden evvel umumî müfetiş bulunuyordu. Tevfik Beyin son defa ne için ve-

Dünkü tezahürat ve reklâm geçişinde muhtelif intibalar

En güzel vitrinler seçildi

Dün bir heyet Taksime giderek abideye çelenkler koydu, nutuklar söyledi

Dün millî tasarruf haftasının son günü idi. Geçen cuma günü yapılacak iken havanın bozukluğu yüzünden tehir edilmiş olan yerli mallar geçit resmi de dün yapılmıştır. Havanın dün de yağmurlu geçmesi dolayısile geçit resminin programdaki yaya kısmı kal-

(Devamı 5 inci sahifede)

Vaziyet tavazzuh etti!

Sinemaların 23 te tatil yapmaları ve daha erken başlamaları mecburî değil

Dahiliye Vekâletinin ikaz ve kararı; ilân ettikleri saatlerde başlamayan ve gece yarılarından sonraya kadar sürdürülen oyunlar içindir

Sinema ve tiyatroların geceleri saat 23 te (11) de kapatılmaları hakkında Dahiliye vekâletinden emir verildiği yazılmış ve ancak İstanbulun gerek iş ve içtimaî hayat noktasından, gerek vesaiti nakliyenin intizamsızlığı yüzüden vekâletin bu kararının hüsnü tatbikma müsait bir vaziyet hâsıl olamıyacağını kaydetmiştik. Diğer taraftan sinemacılar da bu kararın tadili için temenni ve teşebbüsata girişmişlerdi. Memnuniyetle öğrendiğimze göre vekâletin kararı tavazuh etmiş ve dün endişe ile bahsettiğimiz vaziyet bertaraf olmuştur. Dahiliye vekâletinin vilâyete yaptığı son tebliğ şu şekilde hülâsa edilebilr:

(Sinema ve tiyatro, ekseriya oyuna ilân ettikleri saatlerden daha geç başlamaları ve film ve piyeslerin uzun sürmesi yüzünden gece yarısından sonraya kadar devam ettirilmektedir. Bu ise halkın sıhhati üzerinde fena tesir yaptığı

(Devamı 5 inci sahifede)

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey

Gazi Hz. M. Herriot ile neler görüşmüşlerdi?

"Gazi'nin karşısında insan milletine candan bağlı, onun için çarpışmış, onun için ıztırap çekmiş bir adam görüyor,,

"Ben liberal büyük bir devlet adamını, bir vatanperveri, bir cümhuriyetçiyi gördüm,,

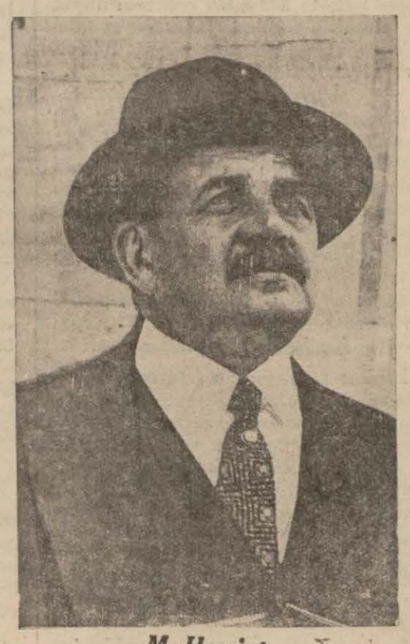

M. Herriot

[Geçenlerde memleketimizi ziyaret eden ve Gazi Hz. tarafından Dolmabahçe sarayında kabul buyurulan M. Herriot'nun "Marianne" gazetesinde şayanı dikkat bir yazısını gördük, iktibas ediyoruz.]

(Hayır, bu Dolmabahçe sarayında, bütün zinetine ve Boğaziçindeki mutenayerine rağmen hiç bir şey yok..Bizanstan ve imperatoriçe Placidie'den beri bütü bir tarih dolu olan Topkapı sarayının hülyaları ise gözleri dolduruyor. Bahçelerinde, traçalarının servileri arasında Fatih Sultan Mehmedin gölgesi dolaşıyor.Otuz senelik saltanat,otuz senelik fütuhat biribirine intizamsız şekilde eklenmiş olan bu köşkleri kendisine merkez yapmıştı.Atinanın fethi,Sırbistanın, Bosnanın, Kırımın, cenubî İtalyanın alınışı burada tesit edildi. Genç bir adam burada Romayı kendi imperatorluğuna ilhak etmek sevdasına düşmüştü.Bu sarayın kapısının kemerine kendisine mukavemet etmek isteyenlerden ne kafalar asıldı. Bugün bile yeniçerisi ve vezirlerin geçişinde başlarını eğen maiyetler olmadığı halde bu eski saray tarihi cazibesini, eski devri hatırlatmak kudretini muhafaza ediyor. Dolmabahçe ise mermerlerinin sadeliği için de, bir ıslahatçının sarayı olduğu ifadesini veriyor.Buraya gelenler dekor için değil, insan için gelirler.

* * *

Gazi Mustafa Kemali ben daha evvel hayalimde canlandırdım. Zaten bundan kolay ne var? Bir Alman tâbiinin bastığı ve fransızcaya da tercüme ettiği büyük nutku okuyanlar için Gazinin fikri maksat ve ülküsünü anlamak hakikaten kolaydır.Yalnız onun şahsî tarihinde, bazı biyografileri siyasî hırslarla tahrif edildiği için,insanın daha iyi öğrenmek istediği bazı noktalar vardır.. Çocukluğu ve gençliği nasıl geçti? Türkiyenin kurtuluşu için her şeyin fedasını bir yemin haline koyan sıkı vatanperverliği nasıl tekemmül etti? Mağrur bir tabiatın Abdülhamit gibi bir hükümdara malik olmak zilletine boyun eğmeği nasıl kabul etmediği anlaşılsa bile,gene anlaşılmayan bir sır kalıyor. Makedonyada bir kışlanın üzüvası içinde kapanmış bir adam, müstakil devlet reisi, garp müessesleri hakkındaki derin vukufunu nereden aldı? O Mustafa Kemal ki hayretbahiş gayretlerinin sonunda memleketini günün birinde bizimkine çok benzeyen bir Cümhuriyet haline koydu. Hemen söylemli ki Mustafa Kemal bir diktatör değildir. Ben onu hakikî bir cümhuriyetperver,lâik,liberal, kelimenin bugün modası geçmiş te olsa Positiviste olarak gösterebilirim. Onu halkın hukukuna samimiyetle ve derinden hürmetkâr bir demokrat olarak gösterebilrim. Bu kadar emin bir taazzuvu ve kuvvetinde o kadar müvazeneyi nasıl izah etmeli? Onu birgün öğreneceğiz, şimdi bilmiyoruz. Güphesiz bunu bizzat kendisi

(Devamı 5 inci sahifede)

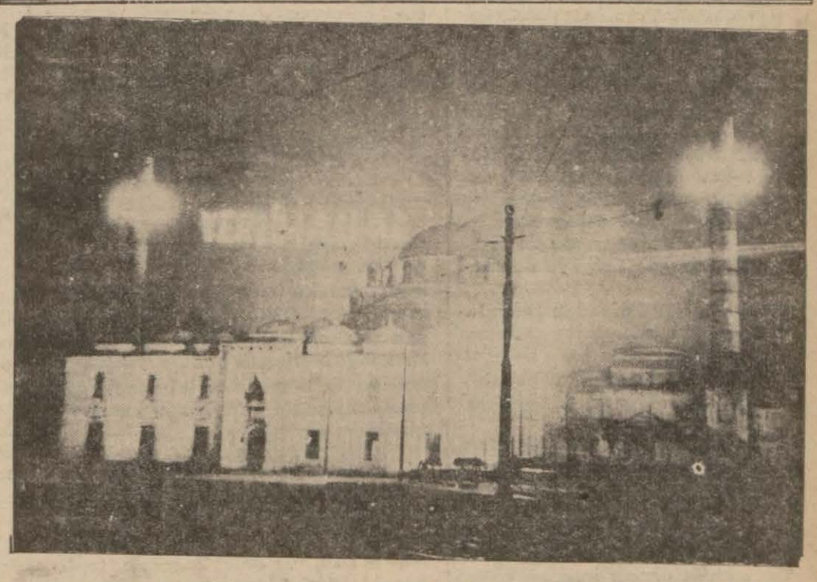

Tasarruf haftasının son gününde güzel bir mahya: Yerli malı al..

Ramazan için tedbirler

Vaizler ve müezzinler tayin edildi, camiler hazırlandı

Bugün Ramazanın birinci günüdür. Evkaf müdiriyeti ve müftülük icap eden lük tarafından muhtelif camilere yüzü müteçaviz vâiz tayin edilmiştir. Bu me

Midilli'nin Karadenizdeki akınları

Tercüme eden: *Mehmet HALİT* Yazan: *Bahri Mülâzımıevveli "Doniç"*

2

Novrosiski'ye hücum!

Midilli, aldığı ilk vazifeyi ifaya ve Gaz limanını yakmaya gidiyor

Vasat bir süratle akşamın karanlıkları içinde seyrediyoruz. Zülmeti leylin hülüliyle beraber gemiler hali harp nizamında hareket ediyorlar; "Hamidiye" bizim dümen çivimizi takiben seyir ediyor, ve küçük "Berk" ta Hamidiyenin kıç omuzluğu dışarı takiben onu yanden tahtı emniyete almış.

Uzun bir devrei istirahatten sonra tekrar birinci harp gecesi hulül etmişti. Bilumum lombozlar ve güverte fenerleri kapaklarla örtülmüştü. Güvertede hiç bir fener yahut lâmba yanmıyor, hattâ karakol fenerli ve direklerdeki gemi fenerleri bile gizlenmişti. Gemi; siyah bir gölğe gibi gecenin zülmeti içinde denizi yararak yol alıyor — zulmet içinde zulmetten dolayı insan önündeki en yakın bir mesafeyi güçlükle tanıyabiliyor.

Yegâne tarassut nöbetçileri gördüklerini nöbetçi zabitine söyliyorlar, nöbetçi zabiti de birinci zabite geminin mestur olduğunu bildiriyor.

"Geminin sancak" tarafı nöbetçidir — geminin sancak iskele harp nöbetçileri şimdi harekete hazırlanıyorlar.

Üst güverte mürettebatı iki kısma ayrılmış, biri "geminin sancak iskelesi" ve (kıç güvertesi) olarak harp postalarına taksim edilmişlerdi. Her posta; yalnız başına topları, projektörleri, cephanelikleri, velhâsıl bütün askeri tertibatı işğal edebilir.

Ayni zamanda geminin zabitanı iki harp postasına taksim edilmiştir. Tabiidir ki, geminin kumandanı ve ondan maada serzabiti bu nöbetten istisna edilmişlerdi. Zira seyir zabiti kumandana karşı geminin sevkinden dolayı mes'uldür. — Bunun için nite kim seyir vaziyetini ve istikametini takip ettiğinden, kaptan köprüsünde bulunmalıdır — ve bunun için muayayyen nöbet saatlerile meşğul almamağa mecburdur.

Birinci zabit harp postası muavini, diğer biri de harp nöbetçisi olan topçu zabitidir. Onlar kumandanın muavini olup, bunlar kaptanköprüsünde bulunmadıkları vakit, onlar bunların yerine kaim oluyor ve ilk te sadüf edilecek bir düşmana karşı irtibatı muhafaza ediyorlar.

Her bir harp nöbetçi postasına birer topçu zabiti terfik edilmiştir. Bunların birincisinde bizzat harp nöbetçi muavini, ve diğerinde de ikinci topçu zabiti bulunuyor. Gemi nöbetçi zabitinin emri altında hareket eder. Her nöbetçi postasının projektörleri bir mülâzım tarafından idare olunuyor. Her bir harp nöbetçi postasından bir telsiz telgraf zabiti; telsiz telgraf kamarasında bulunur. Ayni zamanda torpil silâhı da hazır bir vaziyette, her iki torpito ve zabitleri harp nöbetine müşterek olarak gidiyorlar, bunların birisi "kısa idare" ile fırsat gözliyerek torpito endahatıile düşmana karşı "öldürücü bir emniyetle isabet" yaparak torpilini düşman gemisinin tam gövdesine doğru teveccüh eder. Güvertede her nöbet postasında bir mülâzım, topları tahtı nezaret ve teftişi altında bulundurur.

Bu suretle gemi her an için harbe hazır bir vaziyette, ufak bir şeye tesadüf edildiği ve yahut bir şey görüldüğü takdirde, nöbet haricinde bulunan ve harp mevkilerinde uzanarak yatmış olan öbür posta derhal hücum kumandasile uyandırılıyor, ve harp istasyonlarına çağırılıyorlar. Ondan sonra bilumum tertibat kâmilen ahzolunur.

Sancak iskele tarafı, harp postası şimdi güverte etrafındaki taletlerine giriyorlar. Canah kumandanları top vaziyetlerini, projektör zabitleri projektör mürettebatını, mermiye intihap olunan efrat cephane müretteba tını topçu zabitine bildiriyor. Topçu zabiti münhasıran mürettebata vaziyeti izah ediyor; ve onlara ne yapıla cağını ve ne gibi vakalara intizar edildiğini söyliyor. Bu onların emniyet ve itminanını takviye eder — ve onların nazarı dikkatlerini celbe sevkeder.

Ondan sonra harp postası çekiliyor. Toplar ateşe ihzar ediliyor, vesaiti muhabere, telgraf ve telefon tecrübe ediliyor, projektörler kaldırılıyor, ve kuvvei muharrekeleri tecrübe ediliyor. Toplar dolduruluyor ve emniyete alıyoruz. Telgraf vasıtasile ve emirberleri sadası vasıtasile toplara, rüyete göre bir müptedî mesafe veriliyor. Harp postası çekilmiştir; öbür posta şimdi istirahat ediyor ve her şeyden emin olarak oturuyor. Onlar biliyorlar ki, o ande kendileri arkadaşlarının teyakkuzlarına terkedilmişlerdir....

Akşam saatlarına doğru gene tenezzüh güvertesi ışıklarla parlayan bir Romanya gemisi cenuba doğru geçip önümüzden gitti.

Bu tesadüf ettiğimiz yegâne ve son bir sulh ve müsalemet vesaiti nakliyesi idi, ve ışıkları dostça parlıyordu. Yalnız "Midilli" nin yanında siyah gölğelerle geceyleyin gemiler görülüyor — ve bunlar hep düşmandır.

Ertesi günü bizim küçük filomuz Karadenizin ortasında bulunuyor. Hava elan güzel ve şeffaf; düşmandan hiç bir eser yok.

Akşam üstü "Hamidiye" şimale doğru teveccühü istikamet ediyor; o Feodesyayı, Kırımın başlıca ticaret limanına, ufak bir ziyaret yapmağa gidiyor. (Midilli) ve (Berk) yalnız olarak şimale doğru akınlarında devam ediyorlar.

Geçe, gittikçe soğuk ve yağmurlu oluyor; rüzgâr sert esiyor, deniz dalgalanıyor, ve artık kıçta durmak o kadar bir zevk vermiyor.

Gecenin devamile "Berk" den ayrılıyoruz, ki o seyirini şarka doğru teveccüh etmiş ve Nevrosiski'ye doğru yol alıyor.

"Midilli" sert dümen kırarak şimale doğru dönüyor ve hususî olarak telâkki ettiği emri ifaya gidiyor.

Sabahın alacakaranlıkları içinde dar Boğazın sivri burunları gözükmeğe başladı; alçak tepeler üzerinde, ve üstlerinde hafif sis olarak duruyorlar. Düşmandan hiç bir şey görülmiyor.

Sonra süratle bilâhara cenubu şarkıye doğru, büyük gaz limanı olan Nevrosiski'ye doğru gidiyoruz. Kısa fasılalarla kuvvetli yağmur kasırgaları başlıyor, ve o suretle ki, bu yağmur kitlesinin altında şehir rüyetimiz haricinde kalıyor.

(Arkası var)

Balkan haberleri

Atinada müzakere durdu

Yunan gazeteleri bu inkıtaı Bulgar kralının Belgrat seyahatile alâkadar görüyor

ATİNA, 18 (Milliyet) — Yunanistanla Bulgaristan arasındaki muallâk meseleleri tetkike memur Bulgar Heyeti, Sofyadan aldığı talimata binaen bu mali müzakereleri siyasî şekle sokmak istemiş ve Bulgaristanın Adalar denizindeki mahreç meselesini de kurcalamıştır. Böyle bir talebin kabulüne imkân olmadığından müzakerelerin devamına mahal kalmamıştır.

Halbuki Yunanlılar müsaadekârlığın en son haddine varmışlardı. Bulgar Heyetinin bugün Sofyaya dönmesi muhtemeldir.

Atina gazeteleri, Sofyadan gelen talimat üzerine müzakerelerin inkıtaa uğramasını Bulgar Kralının Belgrat seyahati ile alâkadar göstermektedir.

Yunanistanda bir tren kazası

ATİNA, 18 (Milliyet) — Patrastan telgrafla bildirildiğine göre, orada mühim bir demiryolu kazası olmuştur. Patras'a yakın bir yerde katar yoldan çıkmıştır. Yedi yaralı vardır. Kazanın sebebi hakkında tahkikat yapılıyor. Bir suikast olması ihtimali galiptir.

İnsull Yunan tabiiyetine girmek istedi

ATİNA, 18 (Milliyet) — Amerikalı banker Samuel İnsull'e başka bir memlekete gitmesi için tebligat yapıldığını bildirmiştim. Fakat Amerikan Konsolosu pasaportunu vize etmek istemediğinden ve kendisinin kânunusani nihayetine kadar Yunanistanı terketmesi mecbur olduğundan Samuel İnsull Hariciye Nezaretine müracaat ederek Yunan tâbiiyetine girmek istemiştir. Hükûmetin bu talebi kabul etmiyeceği zannediliyor.

İtalyanın Patrasta gözü mü var?

ATİNA, 18 (Milliyet) — Atinada çıkan Proiya ve Patras'ta çıkan Proina Nea gazeteleri İtalya aleyhinde neşriyatta bulundukları ve İtalyanın Patras'ı da alarak Adriyatiği bir İtalyan merkezi haline getirmek emelini beslediği hakkında yazılar yazmaları üzerine, hükûmet her iki gazete hakkında takibatta bulunmağa karar vermiştir.

Küçük itilâf konferansı

BUKREŞ, 18 (Milliyet) — Küçük İtilâf Nazırlarının toplanacağı tarih tespit edilmiştir. Nazırlar, kânunusanin 9, 10, 11 inde Zagrepte toplanacaklardır. Üç nazır, muhtelif siyasî meselelerden maada Milletler Cemiyetinin ıslahı meselesini de görüşeceklerdir.

Malî projeler Fransız âyanında

PARİS, 18 . A.A. — Malî kalkınma projesine ait müzakerelere bugün ayan meclisinde başlanmıştır.

HARICI HABERLER

Bir harp olursa

Almanya bir ayda 2500 tayyare çıkarabilir

LONDRA, 18. A.A. — Hava ordusunun tanzimi hakkında neşriyatına devam eden Daily Mail, ordunun 5.000 tayyaresi olması lüzumunu söylemekte, ve bugün 488 tayyareden ibaret olan Metropol hava ordusuna hükûmetin 120 tayyare daha ilâve edeceğine dair bir menbadan verilen haber hakkında şu mutaleayi yörütmektedir :

" Fransa parlamentosunda geçen ay, M. Maude'in bildirdiğine göre Almanya bir ay zarfında 2.500 tayyare çıkarabilir. İngiltere için hava ordusuna 120 tayyare ilâvesi ile iktifa etmek hakikaten tali tecrübeye tabi tutmak demektir.

Devamlı bir sulh temini için yegâne çare, bunu arzu eden devletler için, kuvvetli olmaktır. "

Bir arbede

CHİKAGO, 18. A.A. — Ukranya istiklâli lehine tezahüratta bulunan 500 kadar Ukranyalı ile yüzlerce komünist arasında şiddetli bir arbede kopmuştur. Yüzden fazla yaralı vardır.

Romada Şark Enstitüsü

ROMA, 18 . A.A. — Uzak şark enstitüsünün küşat resminin 24 kanunuevvel tarihinde Romada icrası münasebetile Asyalı talebe yani Suriyeli, Filistinli, İraklı Araplar, Mısırlılar, İranlılar, Afganlılar, Hindliler, Siyamlılar, Çinlilar ve Japonlar o tarihte bir toplantı yapacaklardır. Halihazırda Avrupada yaşamakta olan Asyalı profesörlerle diğer bir takım münevverlerinde bu toplantıya iştirak edecekleri tahmin olunmaktadır.

Fransa - İtalya

PARİS, 18. A.A. — Bugün Fransız-İtalyan anlaşması ve bu memleketler münasebatının istikbali hakında bir konferans verecek o an İtalyan nazırlarından Kont Volpi, Havas mümessili ile uzun uzadıya görüşmüş.

Nazıra göre milletler cemiyetinin başlıca zafı onu teşkilde önayak olan Amerikalıların cemiyete iştirak etmemsidir.

Sovyetlerin bir tekzibi

MOSKOVA. 18.A.A. — Tas ajansı bildiriyor : 5 Kânunuevvel tarihinde Riga gazeteleri Tas Ajansının Letonya telgraf ajansı tarafından ortaya atılmış olan bir telgrafını neşretmişlerdir. Bu telgraf nameye göre Guepeou tasmim ve tasavvur eseri olarak bir takım yangınlar, infilâklar çıkarmış olan bir tethiş teşkilâtı mensubininden 8500 kişiy tevkif etmiştir. Bu telgraf sahtedir. Tas ajansı böyle bir telgraf neşretmemiştir ve edemez.

Petrol fabrikasında yangın

BUENOS AİRES, 18 (A.A.) — La Plata'da br petrol fabrikasında müthiş bir yangın çıkmıştır. Beş kişi ölmüş, birkaç kişi yaralanmıştır.

Kral Aleksandır'ın Yıldönümü

BELGRAT, 18 (A.A.) — Yougoslavya, dün Kral Alexandre'ın 45 inci yıldönümünü kutlulamıştır.

Halk bir gazete binasını yaktı

LA HAVANE, 18 (A.A.) — Dün, halkın (El Pais) gazetesine hücum edeceğini haber alan hükûmet bu gazete binası etrafında hususî tedbirler aldırmıtşı. Saat 17 ye yakın, gazete makine ye verildiği sırada halk gelmiş ve alınan tedbirlere rağmen gazete binasına girmişlerdir, gazete memurlarından çoğu civar evlere saklanmışlar, halk onları orada saatlerce abloka etmiştir. Sonra, gazete binasına benzin dökülmüş ve abloka edilmiştir. Zarar 200.000 dolar tahmin ediliyor. Galiano sokağında bir saat süren bir muharebe olmuştur.

M. Maciaya ameliyat yapıldı

BARCELON, 18 (A.A.) — Reis M. Macia'ya bu sabah 3,30 da bağırsak iltihabından alelâcele ameliyt yapılmıştır. M. Mcia, 74 yaşında olduğu için ameliyat neticesinden endişe ediliyordu. Fakat 37 dakika süren ameliyattan sonra neşredilen raporda M. Macia'nın sıhhatinini ameliyatın ve iltihabın ehemmiyetine rağmen memnuniyet verici eşkilde olduğu bildirilmektedir.

Bir tayyare kazası

MARSİLYA, 18 (A.A.) — Radyo ile alınan bir telgraf, Sainte - Marquenete vapurunun kazaya uğrayarak dünden beri mecburen Akdenize inen ve çalkanmakta olan Cezair - Marsilya hattı deniz tayyarelerinden birisinin yolcularını, tayfalarını ve postasını kurtardığini bildirmektedir. Tayyare terkedilmiştir.

Chaco'da muharebe duruyor

MADRİT, 18. A. A. — "El Sol" gazetesi, Montevideo Ajanslarından birisinden aldığı bir telgrafı neşretmektedir. Bu telgrafa göre Paraguay hükûmeti Chaco'da muharebenin durdurulması teklifin kabul etmiştir.

Gazete bu münasebetle şunu yazıyor: " Chaco'a sahip olmak için iki kardeş milleti kanlı ve acıklı bir mücadele halinde bulunduran mücadele nihayet hal yoluna girmiştir.

Balkan sulhü

Bulgar - Yugoslav yaklaşması hakkında bir makale

PARİS, 18.A.A. — Havas teblig ediyor :

Echo de Paris gazetesi "Balkanlarda sulhun tarsini " unvanı başmakalesin de Bulgar Kral ve Kraliçesinin Belgrad ziyaretlerinin iki milletin uzlaşma sahasında masruf olan gayretlerini göstermekte olduğunu yazmaktadır . Bu gazete diyor ki :

" Bu hadise Yugoslavlar tarafından erazi statükosunun yeniden gözden geçirilmesi hakkında Bulgar devlet adamlarına bir guna vaidde bulunulmamış olması dolayisiyle de dikkate şayandır. Sofya hükûmeti bulgar lisanını konuşan Makedonyalı bulgar ekalliyetlerine daha liberal bir idare bahşedileceğini ümit etmektedir. Bilmükabele Makedonya komitesinin tethiş hareketleri daha ziya de şiddetle tenkil edilecektir. Eski hareketleri daha ziyade şiddetle tenkil edilecektir. Eski Sırbiye ile Bulgaristan arasında uzun müddet devam etmiş olan düşmanlığın esas itibariyle amili Rusya-Avusturya rekabeti idi. Yoksa halk kütlelerinin birbirlerine karşı bizzarure adavet beslemeleri icabetmez. Nasıl ki Kral Boris Belgrad'ı ziyareti ve orada mazhar olmuş olduğu eyi kabul bunun bir delilidir. "

Kral Alexandre'a ziyafet

BELGRAD, 18. A.A. — Dün akşam Zagreb garnizonu zabitleri, Kral Alexandre şerfine bir ziyafet vermişlerdir. Ziyafeti büyük bir balo takip etmiştir. Bu baloda Kral Alexsandre, Kraliçe Marie, Başvekil M. Srehkitch, bir çok hükûmet erkânı, bir çok askeri ve mülkî memurin ve diğer bir çok davetliler bulunmuşlardır.

Ankara misakı

Yalnız Balkanlara değil, dünyaya bir misaldir

PARİS, 18. A.A. — M. Politis dün öğleden sonra fikrî teşriki mesai enstitüsünde " Ademi tecavüz misakları " hakkında bir konferans vermiştir.

M.Politis'e göre bu misakların tipi Locarnodur.Diğer milletlere ve bilhassa Yugoslavya ile Romanya misal teşkil etmiş olan Ankara misaki sayesinde büyük bir iş görülmüş ve Balkanların Balkanlıktan çıkmış olduğunu söylemiştir.

Sözlerin bitirirken M. Politis, küçük devletlerin milletler cemiyetine imanını teyid etti. Ve hukuk müsavatı isteyen memleketlerin milletler cemiyetinde zecri tadilât yaparak küçük milletlerin hukukunun tahdit edilmesini isetmelerine hayretini izhar etti.

Sonra M. Avenol milletler cemiyeti buhranını dünya buhranının bir tezahürü olarak tarif ve bu buhranın daha fazla sürmeyeceğini ilâve etti .

Londrada komünist nümayişi

LONDRA, 18. A.A. — Dün 200 komünist Almanya sefareti önünde bir nümayiş teşebbüsünde bulunmuşlar, hatta polis kordonunu da kırmağa muvaffak olmuşlardır.

Polisler ellerindeki sopalarla hücum etmşiler , bir boğuşma olmuştur.

Birçok kimseler tevkif edilmiştir.

Vuilmen filosunu karşılamak için

CEZAİR, 18. A.A. — Dün Perpignandan kalkan hava nazırı M. Cot'un üç motörlü tayyaresi 13,53 de Cezair'e gelmiştir. Tayyare, Alicante'a saat 11 de uğramıştı.

Hava yolları mütemadi surette fena olmakta devam ediyor.

Bir hububat deposu yandı

SANTA - FE 18 (A.A.) — Büyük bir yangın bir hububat deposunu mahvetmiştir. Zarar müthiştir.

Bavyera'da bir yangın

MÜNİH, 18. A.A. — Bavyera Alp dağları mıntakasında Garnişperlenkirhen civarında kâin Kiyanspah şatosu tamamile yanmıştır. Bu şato harpten evvel büyük masrafla yapılmıştı ve halen ecnebî memalikte bulunan İngiliz Miss Portman'ın malı idi.

Yangıncılar hakkında karar hazırlanıyor

LAYPÇİG, 18, A.A. — Gelecek cumartesi için verilmesi mukarrer hükmü ihzar maksadile Rayhiştag yangıncıları davasını gören Laypçig mahkemesi ağır ceza heyeti bu sabah hafi surette müzakereye başlamıştır.

İrlanda faşistleri reisi tevkif edildi

DUBLİN, 17. A.A.— Ceneral O'Duffy Mayo kontluğunda Vestport'da siyasî bir toplantıda mavi gömleklilerin tekrar avdeti lehine bir nutuk söyleyeceği esnada serbest hükûmet polisi tarafından tevkif edilmiştir.

Polis ve asker kuvvetleri ceneral gelmeden evvel sokaklarda müfrezeler halinde dolaşmışlardır. Ve O'duffy, tevkif edilmeden evvel taraflarlarile polis arasında şiddetli müsademe olmuştur.

Bunun'a beraber ceneral kısa bir müddet halka söz söyleyebilmiştir. Ve demiştir ki :

" Gayemiz ilerlemekte devam ediyor. Sakin olunuz "

Polisler bu esnada etrafını sarmıştır ve onu alıp polis kışlasına götürmüşlerdir. Bir taraftan da bir kısım polis kendisini takip etmek isteyen halkı dağıtmak'a meşgul idi.

SON DAKİKA

İzmir barosu İstanbul barosunun cevabını alâka ile bekleyor

İZMİR, 18 (Milliyet) — Ankarada bulunan Baromuz reisi Mustafa Nuri Beyden gelen telgrafta bugün inikat eden Ankara Barosu heyeti umumiyesince beş kânunusanide İzmirde toplanacak avukatlar birliği kongresine iştirake ve murahhas göndermeğe ve Mustafa Nuri Bey delâletile kardeş meveddetlerini İzmir Barosuna bildirmeğe karar verildiği bildiriliyor.

Bu suretle Türkiye Barolarının mühim bir kısmı bu kongreye iştirak için muvafakatlerini bildirmişlerdir.

İstanbul Barosunun cevabı alâka ile beklenmektedir.

İrtişa tahkikatının neticesi

ANKARA, 18 (Telefonla) — İrtişa tahkikatının neticesi alınmış ve bu işte isimleri mevzuubahis vatandaşların men'i muhakemeleri hakkındaki temyiz mahkemesinin son kararına tevfikan adliye ceza reisinden maada ağırceza reisi tarafından da tasdik edilmek suretile kat'iyet kesbedecektir.

Adaletin bu suretle tezahürü memnuniyeti mucip olmuştur.

Ankara sinemaları 11 de kapanıyor

ANKARA, 18 (Telefonla) — Ankara sinemaları yeni emir mucibince cumartesi gününden itibaren akşamları saat 20.30 da başlıyarak 23 te bitecektir.

Gazinolar 23 te ve barlar da iki de kapanacaktır.

İzmir valisinin tetkikatı

ANKARA, 18 (Telefonla) — İzmir Vilâyetine ve Belediyesine ait işler için vekâletler nezdinde meşgul olmak üzere şehrimize gelmiş olan İzmir Valisi Kâzım Paşa işlerini bitirdiğinden yarın Eskişehire hareket edecektir.

Gazi Hazretlerine tazimlerini ve vedalarını arzetmek istiyen Kâzım Paşayı evvelki gece kabul buyurmuşlardır. Başvekil Paşa, kendisini dün öğle yemeğine alakoymuştur. Kâzım Paşa Eskişehirde şeker fabrikasını, ziraat ıslah istasyonlarile zirat müeseselerini tetkik edecek ve perşembe akşamı İzmirde bulunacaktır.

Hariçte mamul tütün ve sigara satmak için

Şirket teşkili hakkındaki kanun kabul edildi, Rana Bey izahat verdi

Otomobil plâkaları meselesi

ANKARA, 18 (A. A.) — B. M. Meclisi reis vekili Refet Beyin riyasetinde toplanarak memleket haricinde mamûl tütün ve cigara satışı muamelâtile uğraşmak ve İnhisar idaresi ve millî müessesatı maliyenin ve öteden beri tütün ticaretile meşgul tacirlerin iştirakile bir Limited Şirket teşkili için Gümrük ve İnhisarlar Vekâletine mezuniyet veren kanun lâyihasının birinci müzakeresini yaparak kabul etmiştir.

Şirketin sermayesi icabında Heyeyetivekile kararile arttırılabilmek üzere inhisar idaresinin mütedavil sermayesinden verilecek 550 bin lira ile diğer şirketler tarafından temin olunacaktır.

Bundan inhisarlar idaresi limited şirkete, tediye edilmiş sermayenin yüzde yirmi beşi kadar kredi ile mal verebilecek ve şimdiye kadar kendi mamûl tütün cigaralarını satırmak için akdetmiş olduğu bütün mukaveleleri her türlü hukuk ve vecaibi ile birlikte limited şirkete devredecektir.

Bir sual

Kanunun maddelerinin müzakeresi esnasında söz alan Sırrı Bey (Kocaeli) inhisar idaresinin bu kanun ile limited şirkete karşı bir çok mes'uliyetler almakta bulunduğunu işaret ederek idarenin bu kadar büyük külfetlere girmesindeki sebebi sormuştur.

Vekil B. in cevabı

Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rana Bey limited şirketin inhisar idaresinin dış memleketlerdeki satışının daha amelî bir surette yapılması ve verimli olması için teşkil edildiğini, idarenin şirkete karşı yapacağı hizmetlerin sermayesi nisbetinde ve şirket hesabına olacağını ve sarfedilen paranın şirket tarafından ödeneceğini söylemiştir.

Berlindeki fabrika

İnhisar idaresinin Berlindeki fabrikasının vaziyeti hakkında Ahmet İhsan Bey (Giresun) tarafından sorulan bir suale cevaben de: vekâlete geldiği zaman mezkûr fabrikanın mevcut bulunmadığını daha evvel inhisar idaresi tarafından tasfiye edilmiş bulunduğunu söylemiş ve arzu edildiği takdirde bu fabrikanın ne suretle tasfiye edilmiş bulunduğu hakkında başka bir celsede ayrıca izahat verebileceğini söylemiştir.

Rana Bey beyanatına devamla inhisar idaresinin dahilde gördüğü işler dolayısile hariçte serbest bir rekabet sahasında kâfi derecede çalışamadığını, bu itibarla hususi teşekküllerden kuvvet almak istediğini kaydetmiş ve bu tarzı teşekküler de faydalı olduğunu söylemiştir.

Refik Bey (Konya) tütün inhisar idaresinin hariçte tütün ve mamûl cigara satışı için hangi memleketlerde bayilerle taahhüde girişmiş olduğunu sormuştur.

İnhisarlar Vekili bu suale cevaben İsviçre, Suriye, İngiltere, Fransa, Holnada, Hicaz, Necit, İrak, Filistin, ve Danimarkada bayilerle mukaveleler akdetmiş olduğunu söylemiş ve bu bayilerle yapılan mukaveleerin anahatları etrafında malûmat vermiştir.

Diğer taraftan bir suale cevaben Ali Rana Bey, kanunla istenilen salâhiyetin limited şirketin teşkili için İnhisarlar Vekâletine mezuniyet verilmesinden ibaret bulunduğunu, şirketin devam müddetinin eVkiller Heyetince tasdik edilecek nizamnamesinde tespit olunacağını bildirmiştir.

Turizm

Bu izahatı müteakip kanunun müzakeresi tamamlanarak Tekirdağ Meb'usu Cemil Bey ve 32 arkadaşının memleket dahilinde turizmi teşvik maksadile Türkiye Turing ve Otomobil Klübü için hariçten celbedilecek ve meccanen tevzi olunacak propaganda ilânları, risaleler, duvar takvimleri, otomobil ve otel plâk ve matbu bayrakları gündüz ve geceye mahsus yol işaretleri, rozetler, kupa ve şiltlerin gümrük resminden muaf tutulmaları hakkındaki kanun lâyihaları ve bütçe encümeni mazbatasının müzakeresine geçilmiştir.

Bu münasebetle söz alan Rasih Bey (Antalya) kanunun müzakeresi vesilesiyle millî izzeti nefsi rencide eden bir nokta hakında malûmat talebettiğini söylemiş ve memleket dışında otomobille seyahat edenlerin ecnebî bir memleket otomobil plâkasiyle seyahate mecbur kaldıkları hususuna nazarı dikkati celbeylemiştir.

Bütçe encümeni reisi Şeref Bey , bu mesele etrafında encümenin malûmatı olmadığını, Türkiye Turing ve otomobil klübünün resmî mahiyeti olmadığını söylemiş ve bu vaziyeti tayin edecek bir teklifi kanunide bulunmaları hukusunda Turing Kübe mensup mebuslardan istenileceğini söylemiştir.

Otomobil plâkaları

Ahmet İhsan Bey (Giresun) — Otomobil seyahatinde temas edilen noktanın mucibi teessür olduğunu, ancak bunun Turing klübün beynelmilel şeraiti ifa etmediğinden ileri geldiğine işaret ederek demiştir ki :

" Mecilsi âlî tripting kanununu kabul etmiştir. Ecnebî bir plâka ile seyahat mecburiyeti ise münhasıran belediyelerimiz arasındaki keşmekeşten ileri gelmektedir. Her belediyenin kendilerine göre bir plakası vardır. Bütün ecnebî memleketlerde dahil ve hariç içi n tek bir plâka vardır ve bu plâkalar bütün memleketlerce tanınmıştır. ''

Ahmet İhsan Bey sözlerine bu plâkaların bu teaddüdü ve her belediyenin kendi hudutları içinde otomobil sahiplerini tabi tuttuğu kayıtlar ve bunların meydan verdiği karışıklıklar ve güçlükler etrafında malûmat vererek de bitirmiştir.

Tekrar söz alan Antalya mebusu Rasih Bey, kanunun alâkadar bulunan Dahiliye Vekilinin huzuruyle müzakeresini istemiş ve bu teklif kabul olunarak kanunun müzakeresi tehir edilmiştir.

Meclis Perşembe günü toplanacaktır.

FELEK

İki telâkki...

Fransanın bilmem hangi kasabasında bir muallim talebesini dövmüş... Dayak yiyen çocuk mahkemeye müracaat etmiş, mahkeme dayak atan muallimi ufak bir para cezasına mahkûm etmiş... Muallim karara razı olmamış, istinaf etmiş. İstinaf mahkemesi, bidayet mahkemesinin verdiği kararı nakzetmiş ve muallimin bir iki tokat atmakla talebesini "terbiye hak ve haddini,, tecavüz etmiş sayılmıyacağını ileri sürerek beraetine karar vermiştir.

Elime geçen bir Fransız gazetesi istinaf mahkemesinin bu kararını tenkit ediyor ve "Fransada terbiye usûlleri arasında dayak yoktur" diyor...

Gazetenin sözüne ve istinaf mahkemesinin kararına da bakılırsa muallim talebesine belki bir nihayet iki tokat atmış olacak... Lâkin Fransada buna bile tahammül etmiyorlar ve kanun haricinde tokata razı olmuyorlar...

Lâkin:

Beride, yani Amerikada bir mektepliyi öldürmekle maznun — mahkûm değil — iki kişiyi halk, zorla hapishaneden almağa teşebbüs ediyor. Hapishane Müdürü valiye müracaat ederek hapishaneyi muhafaza için asker kuvveti istiyor. Vali:

— İki serseri için bu sovuk havada askerlerimi nezle edemem... diyor ve asker kuvveti göndermiyor... Halk hapishanenin kapısını kırıp iki maznunu alıyor, idam ediyor.

İki vak'asını naklettiğim şu her iki memleket te tam manasile medenidir. Lâkin aradaki zihniyet farkına bakın!

Karilerimizden Salih Münür Beyefendiye:

Kadıköy vapurları hakkındaki mektubunuz geldi. Evvelce bahsettiğiniz mektubun neşredilmemiş olması ona ehemmiyet atfedilmemesinden değildir. Bilâkis doğrudan doğruya bir halk işi olan bu meseleyi (Akay) idaresinde takip etmekte idik. (Akay) müdürlüğünden bize temin edildiğine göre akşam 17.30 postasındaki kalabalığın on güne kadar çaresi bulunacak ve halkın istirahati temin edilecektir efendim.

Karilerimizden Suphi Bf. ye:

Her yiğitin bir yoğurt yiyişi olduğunu şüphesiz bilirsiniz. Ne yapalım efendim. Şimdi herkese muaşeret dersi vermeğe mi kalkalım! Hürmetler.

FELEK

Fırtına azaldı

Köstence civarında bir Yunan vapuru oturdu

Dün Karadeniz ve Akdenizde fırtına mutedil şiddette devam etmiştir. Maamafih vapurlar yollarına bilâarıza devam edebilmişlerdir. Bir kaza vukuuna dair liman idaresine dün akşama kadar malûmat gelmemiştir.

* Köstence civarında yedi bin tonluk bir Yunan vapurunun karaya oturduğuna dair limanımıza malûmat gelmiştir. Lyima tahlisiyesi, geminin imdadına yetişmek üzere dün limanımızdan hareket etmiştir.

* Geçen fırtınada Amasra civarında karaya oturan Gereze vapuru dün sabah saat 10 da yüzdürülmüştür. Vapur, bugün limanımıza gelecektir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

18 Kânunuevvel 1933

Akşam Fiatları

İstikrazı dahili	95.25	**Tahvilât**	
1933 İstikrazı	97,50	Elektrik	—.—
Şark D. yolları	2.45	Tramvay	—.—
Ünitürk	27,40	Tünel	—.—
„ II	26.40	Rıhtım	17,75
„ III	26,40	Anadolu I	46,45
Gümrükler	8	„ III	47
Bağdat	9,75	kuponsuz	
T. askeriye	9,75	Mümessil	52,90

ESHAM

İş Bankası Nama	9.90	Telefon	11.75
„ „ Hamilme	9,95	Bomonti	18,40
„ „ Müessis	106	Terkos	28
Tramvay	44.50	Çimento	11.90
Anadolu Hisse	27.90	İttihat dey.	17,70
Şir. Hayriye	15	Şark dey..	1.—
Reji	4.07 1-2	Balya	1.85
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	12.06	Prağ	15,81,75
Londra	691	Viyana	4.29
Nüyork	74,30	Madrit	5.765
Milano	9	Berlin	1.97.83
Brüksel	3.38	Belgrat	34.7475
Atina	82,48,50	Zloti	4.2083
Cenevre	2.44.25	Peşte	3.575
Amsterdam	1.17.50	Bükreş	7959
Sofya	65,84,25	Moskova	10.94

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	168	1 Şille. Av.	24.50
1 İsterlin	690	1 Pezeta	16
1 Dolar	135	1 Mark	49
20 Liret	223	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	117	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernoviç	—.—
20 Leva	25.—	1 Altın	9,33
21 Kur. Çek.	118	1 Mecidiye	0,34
1 Florin	83	Banknot	2.28

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Beynelmilel Ticaret ne halde?

Elli iki memleketin umumî müvazenesinde inkişaf var

Beynelmilel ticaretteki gerileme hareketi 1932 senesi sonundanberi durmuştur. Fakat bu tarihten itibaren bir çok memleketlerde görülen iktisadi faaliyet beynelmilel ticari mübadelelerde henüz tesir icra etmemiştir. 1933 senesi üçüncü üç aylık beynelmilel ticarete ait istatistikler evvelki üç aylık devreye nazaran ilk defa olarak ufak bir faz alık kaydetmektedir. Halbuki 1932 senesinde kıymet itibarile yüzde 12 ve miktar itibarile yüzde 7 bir tenezzül kaydedilmişti.

Elli iki memleketin 1933 senesi üçüncü üç aylık devresinde ithalât ve ihracatları yeknu 22,7 milyar marka yükselmiştir. Bundan evvelki üç aylık devredeki umumî ithalât ve ihracat ise 22.6 milyar idi.

Avrupa devletlerinin ihracatı mahsûs derecede artmışdır. Bilhassa Almanya ve İngilterenin ki oldukça artmıştır. Fransanın ihracatında tahavvül yoktur. Sovyet Rusyanın ihracatı da kereste ve hububat satışı neticesi olarak tezayüt etmiştir. İthalât hareketi muntazam bir seyir takip etmemiştir. Avrupada 1933 senesi rekoltesinin bolluğu neticesi olarak Avrupa memleketlerinin ithalâtı azalmıştır. Amerika ve Almanyanın ithalâtları artmış ve Fransanınki ise azalmıştır. İngilterenin ithalâtı ise bir tahavvül kaydetmemiştir.

Oda idare heyetinde

Ticaret Odası idare heyeti dün öğleden sonra toplanmış ve Odaya ait muhtelif işleri görüşmüştür.

Trabzonda fındık

Bu sene Trabzon fındık mahsulünden ağustostan kânunuevvele kadar 119 bin kantar ihraç edilmiştir.

Yunanistanın tütün ihracatı

Yunanistanın bu seneki tütün ihracatı, geçen seneden 2000 ton fazladır. İhracat en ziyade Almanya, İtalya ve İsviçreyedir.

İzmirde üzüm satışı

Mevsim başından bu ayın 12 sine kadar İzmir borsasında 32,929,150 kilo üzüm satılmıştır. Geçen sene ayni zamanda 42 buçuk milyon kilo üzüm satılmıştı. Fiatler 7 - 19 kuruş arasındadır. Geçen seneki fiatler 12 - 28,50 kuruş arasında idi.

Üzüm ambalajlarına dikkat

İzmirden Almanyaya gönderilen 2 vagon yaş üzümün ambalâj işinin iyi netice vermediği Berlin ticaret mümessilimizden bildirilmiştir. Mümessilimiz, gelecek seneler için şu tedbirleri tavsiye ediyor:

1 — Sandıklarımızı yanlış ambalâj ediyoruz. Sandığın içine üstüste iki kâğıt koymağa lüzum yoktur. Kâğıtlar tek ve delikli olmalıdır. Başka türlü üzüm hava almaz, küflenir.

Rakiplerimizin (Yunan, Bulgar, İtalyan) sandıklarına koydukları kâğıtlar hep deliklidir.

2 — Salkımları sandıklarda bir büyüklükte sıralamak ve ufak taneleri makasla kesip atmak lâzımdır. Rakiplerimiz üzümlerini piyasaya bu şekilde arzediyorlar. Biz de bu şekli ihtiyara mecburuz.

3 — Sandıkların üzerlerindeki ince tahtalar üzümleri ezmekte ve sulanmalarını, binnetice çürümesini intaç etmektedir.

Gümrüklerde

Kontenjan harici

Gümrüklerdeki eşyanın çıkarılması kararnamesi neşredildi

Gümrük kanununun 36 ıncı maddesini tadilen Büyük Millet Meclisine bir lâyiha verildiğini yazmıştık. Mezkûr madde, gümrük beyannamelerinin taallûk ettikleri malların, beyannamelerin tescil edildiği tarihte meri ahkâma tâbi olacağına dairdir. Bu tadil ile, beyannamelerin taallûk ettikleri malların, gümrükten çıkarılacakları tarihte mer'i ahkâma tâbi tutulması istihdaf edilmektedir. Bundan başka Heyeti Vekilece 20 maddelik yeni bir ara kontenjan kararnamesi kabul edildiği haber verilmiştir. Bu kararnamenin, mevcut listelerin tevsiine dair olduğu tahmin edilmektedir. 1 Teşrinisaniye kadar, gümrüklere gelen, fakat kontenjan tahdidatı münasebetile memlekete girmemiş bulunan malları bir defaya mahsus olmak üzere ithaline dair de yeni bir kararname neşredilmiştir. Bu kararname ile, şimdiye kadar kontenjanı verilmediğinden ithal edilemiyen 1 Teşrinisaniye kadar gümrüklere gelen ipekli, şeker gibi bazı eşyanın kontenjan harici imrarı mümkün olacaktır. Bunlar hakkında dün akşama kadar İstanbul gümrüklerine resmî tebligat vâki olmamıştır.

Komanyalar muayene edilecek

Vapurlara komanya veren komanyacıların eşyalarının sıkı surette muayenesine itina edilmesi takarrür etmiştir.

M. Lehmann öldü

Uzun müddet Taksim ve Tepebaşı bahçelerini ve bazı barları işletmiş olan M. Jean Lehmann, evvelki gün vefat etmiştir.

Poliste

Neden öldü?

Bir adama aşı yapıldı, fakat hastanede öldü

Sirkecide Hüdavendigâr caddesinde 55/1 numaralı ahçı Ömerin dükkânında müstahdem 25 yaşlarında Tekirdağlı Hayri'ye aşı yapılmış ve Sıhhat Yurduna nakli esnasında vefat etmiştir. Zabıta doktoru tarafından yapılan muayenesnide morga nakline lüzum görülmüştür.

Metrese dayak

Bundan üç gün evvel İstinyede Hamam sokağında 24 numaralı evde Mehmet namındaki şahıs 9 seneden beri metresi bulunan Panayot kızı Marikayı dövmüş ve sağ bacağından biçakla hafif surette yaralamıştır.

Ölü olarak bulundu

Sarıyer kazası Muzır hayvanat mücadele memuru Safer Efendi ölü olarak bulunmuştur. Safer Efendinin vücudünde çifte kurşun yarası vardır. Yapılan muayenede çiftenin kazaen patlıyarak Safer Efendiye isabet ettiği söylenmektedir. Ceset morga kaldırılmıştır.

Zorba sarhoş

Galatada Bandırma otelinde oturan İsmail sarhoş olarak Tarlabaşı caddesinde Mukaddesin evinde sermaye Suzan ismindeki kadını Galata Rıhtım caddesinde zorla arkasından tutmak suretile sokakta rezalet çıkardığından yakalanmıştır.

Sokağa bırakılan çocuklar

Şehremininde Molla Şeref mahallesinde Hayrettin Çavuş sokağında Muhtar Zakir Beyin hanesinin duvarı dibinde henüz göbeği kesilmemiş bezlere sarılı berhayat bir kız çocuğu bulunmuş ve Darülâcezeye gönderilmiştir.

Sulu Ziya

Sabıkalılardan Sulu Ziya Tophanede Mehmedin leblebici dükkânına giderek kavanoz içerisine 107 tane çıkolata bıraktığı zabıtaca görülmüş, şüphe üzerine yakalanmıştır.

Vilâyette

Zührevî hastalıklar

Mücadele komisyonu perşembeye toplanıyor

Zührevî hastalıklarla mücadele komisyonu perşembe günü Sıhhiye müdürü Ali Rıza Beyin riyasetinde toplanacaktır. Komisyon Emniyet müdürü Fehmi Bey, belediyeden baş müfettiş Tevfik Bey, belediye emrazı zühreviye müdürü Zihni, Emniyet müdiriyeti zabıtai ahlâkiye baş memuru Mazhar Beylerden mürekkeptir. Aldığımız malûmata göre umumî evler caddelerden uzak mahallerde bulunacaktır. Diğer bazı gazetelerin yazmış oldukları gibi Galatanın umumî evlere merkez olacağı doğru değildir. Bu hususta Ziba sokağının intihabı daha muhtemeldir. Bar, lokanta ve buna mümasil yerlerde 30 yaşından aşağı kadınlar istihdam edilmiyecek ve buralarda müstahdem olan kadınlar hakkında zabıtaya birer liste verilecek ve zabıta bunların ahlâki vaziyetlerini tetkik edecektir. Bu suretle zabıtai ahlâkıye memurlarının işleri fazla ehemmiyet kesbetmiş olacaktır.

Mahkemelerde

Bir gümrük resmi davası

Amme davası kaldırıldı, gümrük dilediği şekilde resmi tahsil edebilecek

Dün üçüncü ceza mahkemesinde şayanidikkat bir dava rüyet edilmiştir. Davanın maznunu Daykoviç vapur kumpanyası, davacısı da gümrük idaresidir. Bu kumpanyanın Saro vapurundan manifesto noksanı eşya zuhur etmiştir. Bu eşyanın gümruk resmi 2214 lira, 37 kuruş tutmaktadır. evvelce yapılan muhakeme neticesinde Daykoviç kumpanyası hem bu gümrük resmini ödemeğe, hem de bir misli fazlasile 4428 lira 74 kuruş para cezası vermeğe mahkûm olmuştur. Fakat kumpanya bu karara itiraz etmiştir. Dün üçüncü cezada rüyet edilen dava bu itiraz davasıdır.

İttia makamını işgal eden Nurettin Bey bu davanın 2230 numaralı af kanununun şümulü dahilinde olduğundan bahisle âmme davasının sukutunu talep etmiştir. Fakat gümrük vekili âmme davasının sukutu için suçlunun ayni cürümde mükerrer olup olmadığının tahkiki icap ettiğini, âmme davası ortadan kaldırılsa bile, gümrük resminin tahsiline affın şamil olamıyacağını, binaenaleyh gümrük resminin tahsili için karar verilmesi icap ettiğini söylemiştir.

Mahkeme, keyfiyeti müzakere ettikten sonra, ekseriyetle âmme davasının ortadan kaldırılmasına, gümrük idaresi gümrük resmini dilediği şekilde tahsil edebileceği cihetle gümrük resminin tahsili için ayrıca karar ittihazına mahal olmadığına karar vermiştir.

Tahliye istediler

Dikkatsizlik yaparak ve vazifelerinde ihmal göstererek adliye binasının yanmasına sebep olmaktan suçlu serhademe Mehmet Ağa ile kapıcı Ahmet Ağa dün tevkif kararına itiraz ederek ağırceza mahkemesine müracaat etmişlerdir. Ağırceza riyaseti bu itiraz istidasını tetkik etmiş ve itirazın reddile mevkufiyet halinin devamına karar vermiştir.

Karakollarda hazırlık tahkikatı

Birinci ve ikinci ceza mahkemelerinde dosyaları yanan mevkuflara ait karakollarda yeniden yapılan hazırlık tahkikatının bir kısmı ikmal edilmiştir. Hazırlık tahkikatı ikmal edilen mevkuflar yeniden istintak hâkimliklerine tevdi edilmektedirler.

İstintak hâkimlerinden bir kısmı kendilerine tevdi edilen ve hazırlık tahkikatı ikmal olunan maznunlar hakkında ilk tahkikata başlamışlardır. Bunlardan icap edenlerin mevkufiyet hallerinin devamına karar verilmektedir. Bir kısım ilk tahkikat ta ikmal edilmiş, son tahkikatın başlaması için mahkemelere sevkedilmek üzere hazırlanmıştır.

İstinabe ile muhakeme

Dün ağırceza mahkemesinde Hüseyin Efendi ile Hamdiye Hanımın ve Ömer, Mahmut, Ali Efendilerin istinabe suretile muhakemeleri icra edilmiştir. Bunlardan Hüseyin Efendi ile Hamdiye Hanım şahit sıfatile, diğerleri de maznun sıfatile dinlenmişlerdir.

Serbest bırakıldı

Tahtakalede Musa isminde bir adamın 20 lirasını aşırmaktan suçlu Ali dün mevcuden Sultanahmet sulh ceza mahkemesine tevdi edilmiş, duruşması yapılmış, fakat hakkındaki delâil kuvvetli olmadığından serbest bırakılmıştır.

Hırsız

Fenerde bir manav dükkânını soyarken yakalanan Emin ismindeki bir sabıkalı dün dördüncü istintak hakimi Salih Beye tevdi edilmiştir. Salih Bey bu sabıkalı hakkında tevkif müzekkeresi vermiştir.

Sabıkaları sorulacak

Dün üçüncü ceza mahkemesinde 27 tanesi sabah, 12 tanesi öğleden sonra olmak üzere 39 dava rüyet edilmiştir. İçlerinde sirkat, suiistimal, esrar, cerh kız kaçırma, darp, hakaret ve saire cürümlere ait muhakemeler olan bu davaların hepsi de af kanunundan istifade eder mahiyette olduğu için kâffesi suçlularının sabıkaları olup olmadığının sorulması için başka güne bırakılmıştır.

Ağırcezada davalar

Behire Hanımın çocuğunu düşürmeğe sebep olmaktan suçlu Ali ve Süleymanla esrar kaçakçılığı yapmaktan suçlu Abdullahın ve Dudu kızın bikrini izale etmekten suçlu Nazminin mu hakemeleri dün ağırcezada yapılmıştır. Dört suçun suçlusu da af kanunundan istifade eder mahiyette olduğu için sabıkalarının sorulmasına karar verlimiş, muhakemeleri başka güne bırakılmıştır.

Neşriyat davaları

M. Piyos'un Ticaret gazetesi aleyhine ikame ettiği hakaret davasına üçüncü ceza mahkemesinde aym 23 ünde devam edilecektir. M. Piyos'un bu mahkemede ayni mevzu etrafında iki davası vardır. Bu davalara ait dosyalardan biri yanmış, diğeri yanmamıştır. Maamafih yanan dosya da iki taraf vekillerinin verdikleri evrak ile yeniden ihya edilmiştir.

* Cereyan gazetesi aleyhine müddeiumumilik tarafından açılan davaya ait dosya da yangından kurtarılmıştır. Bu davanın muhakemesine de ayın 23 ünde devam edilecektir.

Yeni icra dairesi

Tophanede askerî sanat mektebinde yerleştirilen icra dairesinin tanzimi işine dün de devam edilmiştir. Müddeiumumî Kenan Bey bizzat dün icra dairesine giderek teşkilâta nezaret etmiştir. İcra daireleri, dün de yazdığımız gibi, müstacel muameleleri yapmağa başlamışlardır.

Henüz hafriyata başlanamadı

Yanan adliye binası enkazı üzerinde daha hafriyata başlanamamıştır. Dün de yazdığımız veçhile hafriyat yapılabilmesi için evvelemirde tehlikeli duvarların yıkılması icap etmektedir. Belediye henüz bu duvarları yıktırmamıştır.

Adlî encümen mesaisine başladı

Baro, birinci hukuk ve ikinci ticaret reisleri tarafından vücuda getirilen projeleri tetkik ederek ayrıca bir proje vücuda getirmek ve vekâlete takdim etmek üzere teşekkül eden adlî encümen dünden itibaren mesaisine başlamıştır. Encümen tetkikatını perşembe gününe kadar bitirecektir.

İtalyan vapurunda esrar

Dün sekizinci ihtısas mahkemesinde bir İtalyan vapurunda kaçak esrar la yakalanan İtalyan tebaasından Happolo isminde biri ile iki refikinin muhakemeleri yapılmış, bazı şahitler dinlenmiştir. Müteakıp celsede mahkeme, kararını tefhim edecektir.

Yeni defterler

Birinci ve ikinci ceza mahkemelerinde yanan esas defterlerinin dünden itibaren tanzimine başlanılmıştır. Yeni defterler bir numaradan başlamakta, fakat yanmış dosyalardan ihya edilenler olursa bu yeni numaraların yanına yanan dosyaların eski numaraları da konulmaktadır. Birinci ve ikinci ceza mahkemelerinde intaç edilmiş yeni davalar vardır. Bunlar bit tabi defterde yeni numara aldıkları için eski dosyalardan daha küçük numara almaktadırlar.

Birinci ve İkinci ceza mahkemeleri

Birinci ve ikinci ceza mahkemelerinin yerleşme vaziyetleri çok bozuktur Her mahkemeye kalem, müzakere odası, hâkimler odası, mahkeme salonu olarak ancak birer oda tahsis edilebilmiştir. Bunun için muhakeme icrası pek müşkül olmaktadır. Dün birinci ve ikinci ceza reisleri müddeiumumî Kenan Beyi ziyaretle bu vaziyetin ıslahı için görüşmüşlerdir.

Maarifte

Teşrihhanede Tetkikat

Rektör Neşet Ömer Bey Ankaraya çağrıldı

Maarif Vekâletinin daveti üzerine Üniversite Rektörü Neşet Ömer Bey Ankaraya gitmiştir. Bu davetin yeni inşa edilen teşrihhane binasındaki çöküntü tahkikatı ile alâkadar olduğu söylenmektedir. Şehrimizdeki Maarif Vekâleti mimari bürosu binada iki günden beri tetkikata başlamıştır.

Diğer taraftan teşrihhane inşaatı fen müşaviri mimar Vedat B. bize gönderdiği bir mektupta diyor ki:

"Sizi tenvir etmek için, teşrihhane inşaatı hakkında, muhtasaran aşağıda bazı malûmatı beyan ederim:

1 — Biz teşrihhane münakasına iştirak etmedik. Darülfünun Eminliğinin, mültefitane, teşvik ve teklifi ve Maarif Vekilinin tasvibi ile, inşaatı münakasada tekarrür eden son fiati üzerinden, takriben otuz bin lira indirerek yüz seksen bin liraya, yapmayı kabul ettik ve emsaline tesadüf edilmemiş bir sür'at ve mükemmeliyetle taahhüdümüzü vaktinde ifa ettik.

2 — Binanın hiç bir yerinde, size söylendiği üzere, ne çöküntü ve ne de hiç bir kusur yoktur.

3 — Beklediğimiz kabulü muvakkat heyeti de henüz gelmemiştir. Binaenaleyh rapor verilmemiş ve mütalea beyan olunmamıştır. Haddi zatında, adliyeye intikal etmiş ve edecek hiç bir hâdise yoktur.,,

İki vazife bir arada

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerinde türkçe muallimliği eden bazı zevatın devlet müessese ve dairelerinde daimî memur oldukları hakkında bir ihbar yapılmıştır. Resmî devlet memuru olan bu gibi kimselerin mualimliklerine nihayet verilecektir.

Türkçe muallimlerine maaş verilmeyor

Ekalliyet mekteplerinden bazıları malî vaziyetlerinin bozukluğunu ileri sürerek türkçe muallimlerine bir kaç aydan beri maaş vermemekte idiler. Maarif Müdürlüğü maaşların muntazam bir şekilde verilmesi için bu mekteplerden birer kefaletname almıştır. Fakat kefaletnameler alındığı halde bazı mektepler elân maaş vermemektedirler. Maarif Müdürlüğü bu meselede malî vaziyet bozukluğu mu, yoksa bir kasti mahsus mu olduğuna dair tahkikata başlamıştır.

Hıfzıssıhha dersi

Ortamekteplerin son sınıflarında haftada iki saat okutulan hıfzıssıhha dersi biyoloji dersile birlikte okutulacaktır.

Hukuk talebesi kongresi

Hukuk Fakültesi Talebe Cemiyeti Senelik kongresini yarın öğleden sonra saat 14 te Halkevinde yapacaktır.

Mektep binaları

Maarif Vekâleti Başmüfettişlerinden Salih Zeki Bey dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Salih Zeki Bey burada mektep binaları hakkındaki tetkiklerine devam edecektir.

Muallimler birliğinde

Muallimler Birliği idare heyeti dün öğleden sonra bir içtima yaparak eski idare heyetinden evrak ve muamelâtı devralmıştır.

Adliye meslek mektebi mezunları

Adliye meslek mektebi mezunları cemiyeti ilerideki faaliyetini tespit etmek ve bu hususta mezun arkadaşların düşüncelerini almak üzere 21.12.933 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 15 ten sonra Cağaloğlunda Halkevi konferans salonunda bir topantı yapacaklardır.

Cüzzam hastalığının tarihi

İstanbul Üniversitesi tıp tarihi hocası A. Süheyl B. bugün saat 18.30 da Beyoğlunda Sakaçıkmazı sokağında Türk Tıp Cemiyeti salonunda (Türkiyede cüzzam hastalığının tarihi) mevzulu bir konferans verecektir.

Tırpan

İmzasız mektuplar

Adaşım ve arkadaşım "Felek,, geçen gün bir kari mektubundan bahsederken gazetecilerin her şeyi yazıp yazamıyacakları sualine cevap veriyordu.

Bu tereddüt karileri muharrirlere karşı daima emniyetsizliğe düşürüyor. Hepimiz arasıra böyle suallere muhatap oluyoruz. Soruyorlar:

— Size şunu haber veriyoruz. Yazabilir misiniz?

— Şöyle bir vak'a oldu, yazın bakalım!

Şuna herkes emin olabilir ki yazılmasından çekinilecek bir (vaka) olamaz. Meğer ki bu vaka devletin haricî emniyetini veyahut halkın terbiye ve telâkkisini ihlâl edecek bir şekilde olsun, bunun haricinde gazeteci kanaat getirdiği her hâdiseden kendi fikrine göre bahsedebilir.

Yalnız bir şey var.

Her gün yazı masamızın üzerine yığılan mektuplar arasında bazan mühim vakaları haber verenlere haklı görünen şikâyetler üzerine tafsilât verenlere tesadüf ediyoruz. Fakat bütün bu tafsilâta, iddialara, isnatlara rağmen mektubun altında ya hiç imza yoktur, yahut ta bir muhbirisadık, bir vatandaş, bir hayır sever gibi mahut müptezel klişelerden biri vardır.

Aşk ile şevk ile, vatan, millet uğruna kaleme sarılıp harıl harıl, cazır cazır, sayfa sayfa ihbar ve şikâyet mektubu kaleme alan bu vatandaşlar galiba ortaya attıkları vak'anın ağırlığı ile bitap düşüyor ve imzalarını atmağa takatleri kalmadığı için hemen zarflayıp rastgele bir muharririn adresine posta ediyorlar.

Meselâ, daha dün bu çeşit mektup yığınları arasında birine tesadüf ettim. Sarıçiçek dağlarının müzayedesiz, kanunsuz bilmem ne şirketine ihale edildiği, meselenin beş yüz bin liralık bir iş olduğu iddia ediliyor. İmza yok.

Peki matbaasında oturan bir muharrir Sarıçiçek dağlarını belki işitmiştir. Fakat ne kıymette olduğunu ne bilecek. Sonra falan şirkete nizamında mı, nizamsız mı verildiğini nereden tahkik edecek. Daha sonra bunu bilmeden ve anlamadan yazmakla kimlerin lehine, kimlerin aleyhine hareket ettiğini nasıl bilecek?

Şimdi böyle bir mektup alan muhirrire üstelik bir de:

— Haydi yaz bakalım. Nasıl, cesaretiniz var mı?

Demek insafsızlık olmaz mı?

Gazeteciler ne mülkiye müfettişidir ne de kanun vazıı!

Vazifeleri memleketin umumî hayatını takip etmektir. Halbuki bize meselâ komşusunun tavuklarından şikâyet edenler, karısını çekiştirenler, bilmem hangi dairedeki işinin sürüncemede kaldığından şikâyet edenler :

— Yazın, çizin! Derler.

Neyi yazalım, komşunun tavuklarına bekçilik mi edelim. Karısını döven kocayı tutup bizde mi dövelim. Dairedeki işini yürütemiyen adama avukatlık mı edelim.

Biz her şeyi yazabiliriz,kalemimizi tutan hiç bir kuvvet yoktur. Fakat gazete sayfaları halkın ferdî iddialarına değil, memleketin umumî davalarına açıktır. İmzasız, şifreli mektuplarla memlekete faydalı haberler verdiklerini iddia edenler bu kıymetli hizmetlerini doğrudan doğruya hükûmet dairelerine yapsalar elbette daha makul hareket etmiş olurlar.

Burhan CAHİT

Suriyelilerin Emlâki

İadesi kabil olmıyanlar tazmin edilecek

Suriyede malı bulunan Türklerin ve Türkiyede malı bulunan Suriyelilerin mallarının sureti tasfiyesine dair Türkiye ile Fransa arasında imza edilen itilâf namenin tatbikına başlanmıştır. Türkiyede Suriyelilere ait olup ta sahiplerine iadesi lâzımgelen mallar hakkında hükûmetçe bir liste tanzim edilerek alâkadar makamlara tebliğ edilmiştir. Verilen habere göre, iadesi lâzımgelen emlâk arasında, mübadillere temlik edilmiş olanlar da vardır. Bu takdirde bu kabil emlâkin sahiplerine iadesi maddeten imkânsızdır. İtilâfname mucibince bu kaibl iadesi kabil olmayan malların bedeli hükûmetçe tazmin edilecektir.

Askerî bahisler

İngiliz Deniz - Hava manevraları ve kıyı zorlamak işi

Ana yurttan gemilere asker bindidip düşman kıyılarına çıkarmak, eskidenberi askerlikçe en güç işlerden sayılır. Bunun için denizlerin efendisi olmak, çok nakliye gemisine malik bulunmak, baskın suretile hareket etmek gibi riayet edilecek bazı şartlar vardır. Bu askerlik hareketinin güçlüğü gün geçtikçe daha ziyade artmaktadır. Güçlük şimdiye kadar başlıca kıyıyı tutan düşman makineli tüfeklerinin ve toplarının ölüm saçan ateşlerinden ileri geliyordu. Fakat denizaltı posadı icat edildikten sonra bu güçlük birdenbire arttı. Çünkü denizin içine saklanmış bir denizaltı gemisinin pususuna düşmek, atacağı tek torpil ile binlerce asker ve malzeme dolu koca bir nakliye gemisini denizin dibine yollamak, bütün nakliye ve savaş gemileri arasında panik kopartır. Bundan başka da şimdi havadan ansızın çıkacak uçukların büyük bir gemiyi bir kaç dakikada batıracak kadar kuvvetli torpillerle saldırması tehlikesi de baş gösterdi. Bu hal de kıyı zorlıyacak yani düşman kıyılarına asker çıkaracak olan taraf ayni zamanda havada dahi efendilik kurmağa mecburdur. Halbuki hem denizde ve hem havada, hem de uzak ülkelerin denizlerinde ve havalarında efendilik kuracak kadar zengin ve güçlü yer yüzünde kaç devlet sayabilirsiniz? Bunu da unutmamalı ki, havada mutlak bir efendilik kurulamaz. Hava geniş, ve üstten ve alttan serbest bir boşluktur. Efendilik kuracak taraf ne kadar güçlü kuvvetli olursa olsun karşı tarafın bombarduman uçukları günün ve gecenin her saatinde akınlar yapacak fırsat bulurlar.

İşte yeni posatlar karşısında artık büsbütün zorlaşmış olan işbu kıyı zorlama yani düşman sahillerine asker çıkarma ve kıyıyı müdafaa etmek hareketini amelî olarak sınamak için işbu 1933 yılının Eylülünde manevralar yaptılar. İngilizlerin deniz ve hava kuvvetlerile karışık olarak yaptıkları bu denemelere büyük ölçülü ve savaşa uyğun manevralar adını vermekten ziyade tabiye sahasında tatbikat demek daha muvafık ise de Milliyetin asker veya sivil okuyucularını alâkalandıracağından onu kısaca hikâye edeceğiz. Nasıl alâkalandırmasın ki, Türk vatanının hudutlarının dörtte üçü deniz kıyısıdır. Ve denizaşırı veya komşu ecnebi devletlerin bir gün gelip te bize düşmanlık etmeleri muhtemeldir. Sonra Çanakkale zorlaması gibi yakın geçmişimizde yüce bir hâdise vardır.

İngiliz 1933 talimleri kara uçuklarının kıyı müdafaasına katılmasını denemek ve kara uçkuculuğu zabitlerini ve neferlerini deniz kuvvetlerile birlikte çalışmağa alıştırmak maksadile yapılmışlardır.

Tatbikatlar, iki sahne olarak belirtilmişlerdir:

Birincisi, uzak keşif talimleri, ikincisi de kıyı müdafaası talimleri.

Mevcut deniz ve hava kuvvetleri şöylece tertip edilmişlerdir:

Kırmızı taraf (düşman):

3 savaş gemisi: Renown, Warspite, Malaya.

3 Krovazör: Leander, York, Cairo.

2 uçku taşıma gemisi: Courageous, Furious. Bunlardan birincisinde on iki av uçkusundan mürekkep bir av filosu, 12 bombarduman uçkusundan mürekkep bir bombarduman filosu ve 9 keşif uçkusundan mürekkep bir keşif filosu ki, toptan 33 uçku vardı. İkincisinde ise 6 av uçkusu ve 12 keşif uçkusu olmak üzere 18 uçku vardı. Ayrıca savaş gemilerinde birer ve krovazörlerde dahi birer olmak üzere toptan üç deniz uçkusu vardı.

15 Muhrip.

Mavi taraf (dost): Mavi kıyı müdafası yapacaktı. Bu sebepten deniz kuvvetleri yoktu. Yalnız hava kuvvetlerinden mürekkepti ki, 54 ü bombarduman uçkusu olmak üzere 84 uçkudan mürekkep idi.

Bunlardan ayrıca olarak gerek mecburî inişler ve gerek diğer kazalar için kurtarma işini görmek üzere tarafsız olarak altı muhrip tahsis edilmiştir.

* * *

Tatbikatın birinci safhası Eylülün 22 inci günü saat 12 den 19 a kadar yedi saat sürmüştür. Bu devre esnasında mavi taraf uzak keşif yapmak suretile kırmızı deniz kuvvetlerinin mevki ve vaziyetlerini anlamakla meşğul olmuş ve bu keşif tek uçkularla yapılmıştır. Bu esnada kırmızı bombarduman uçkuları, kıyı müdafaası kumandanlığının Leuchars'daki karargâhını ve Port Edgar uçku üssünü bombarduman etmeğe geldiklerinden bunu menetmek için mavi bombarduman uçkuları keşif kolları halinde devriye uçuşu yapmışlardır. Düşman bombarduman uçkularına karşı en uyğun muharebe vasıtası mavi av uçkuları olmak lâzım gelirken bu iş için maviye av uçkusu verilmiyerek bombarduman uçkusu kullandırılması doğru değildir. Belki de tatbikatın yapıldığı (İskoçya) mıntakasında el altında kâfi derecede av uçkusu yok idi.

Mavi uzak keşif uçkuları, iyi ve müsait bir havada düşman gemilerinin mevkilerini kolaycacık bulmuşlar, bunlar da bu mavi keşif uçkularına karşı uçku gemilerinden kendi av uçkularını havalandırarak düşmanın keşif yapmasının önüne geçmeğe çalışmışlardır. Kırmızılar da bir kaç defa mavi kıyı istinat noktalarına karşı saldırım sınamaları yapmışlar ve kıyı müdafaa silâhları tarafından farkedilerek mukabil saldırıma uğramışlardır. Bu harekât esnasında bir mavi uçkusu açık denizde inmeğe mecbur kalmış, bir kurtarma muhribi tarafından bağlanarak çekilmiştir.

İkinci talim safhası 23 Eylül günü başlamıştır. Bu gün mavi uçkuları, kırmızı deniz uçkularına karşı 19 defa saldırım yapmışlardır. Görülüyor ki, mavi tarafta hiç av uçkusu olmamasına ve kırmızının 18 av uçkusuna bakmıyarak mavi bombarduman uçkuları bir günde kırmızı gemilerine saldırabilmişlerdir. Hattâ bu 19 saldırımın ikisi kırmızı uçku taşıma gemilerine karşı, 15 i ise nakliye gemilerinin büyük kısmına karşı ve ikisi de savaş gemilerine karşı yapılmıştır. Her saldırımda düşman hava gemilerine birer hava torpili atılmıştır. Bu halde kırmızının iki uçku taşıma gemisi ya batırılmış ve yahut iş görmez bir hale sokulmuş, on beş kadar da nakliye gemisi torpillenmiş demektir. Bunun manası, kırmızının kıyı zorlama hareketi muvaffak olamamış, kırmızı çok zayiat vermiş demektir. Mavi deniz uçkuları kırmızı düşman deniz kuvvetlerini bütün gün mütemadiyen gözetleme altında tutmuşlar ve bunların bütün hareketlerini ve mevki değiştirmelerini telsizlerle haber vermişlerdir.

Kırmızı filoda mevcut olan güvercte uçkuları bidayette mavi bombarduman uçkularına karşı müdafaa vazifesinde kullanılmışlar ve sonra mavi kıyı istinat noktalarına karşı saldırım yumuşu almışlardır.

* * *

Görülüyor ki, İngiltere gibi dünyanın en kuvvetli deniz silâhlarına malik bir devlet kıyı müdafaası talimleri yapıyor. Tabiî ayni zamanda, dikkatli bir surette kıyı zorlamayı dahi amelî olarak tecrübe ediyor. Böyle bir tatbikat ilk defa yapılmıştır. Fakat bu ilk sınama gösteriyor ki, iyi talim ve terbiye görmüş ve kıyıyı tutmuş bir düşman karşısında karaya ayak basmak artık güç, hem de çok güç bir iştir. Tayareler, asker taşıyan gemileri kolaylıkla denizin dibine gönderiyorlar. Binlerce asker tek bir uçkunun torpilinden saldırılan bir torpil i'e denizin dibine gidiyor. O halde müdafaa eden tarafın kırk elli kadar bombarduman uçkusu ile otuz kırk kadar keşif uçkusu (tabiî fedakâr ve cesur pilotlar elinde) bulunacak olursa kıyı müdafaası tamamile emin olabilecektir.

CİNOĞLU

HİKÂYE

Piyango

— Fransızcadan —

Bernard Morel bir kaç gündür misafir olduğu otele geldiği zaman, otel sahibi dedi ki:

— Efendim, sizi birisi aradı. Akşama tekrar geleciğini söyledi.

Bu haber, otel misafirini çıkmak istediği merdiveninin daha birinci basamağına mıhladı. Hayretler içindeydi. Demek ki, oturduğu yeri öğrenmişlerdi. Hududu aşıp kaçamamıştı. Fakat böyle kuytu bir otelde oturmak suretile kendisini saklamış olduğunu zannediyordu. Gerçi, lekeli namusunu böyle otel köşelerinde saklayacağına, işleri bozulmuş dürüst insanlar gibi kafasına bir kurşun sıkması daha iyi idi. Fakat Bernard Morel daha hayatın tadını kaybetmemişti. Zevki, eğlenceyi, tantanayı, kadını seviyordu. Bu her yerden uzak, tenha bir yerdeki tenha bir oteli intihap etmiş olmasına memnun görünüyordu.

Demek ki, bu da kâfi gelmemişti. Bu akşam iriyarı adamlar, gelip kendisini tutacaklar ve tuttukları gibi Parise Hâkimlerin huzuruna sürükliyeceklerdi. Başkalarının malını yemenin cezasına uğrıyacaktı. Fakat birdenbire kendini topladı:

— Evet, biliyorum, dedi, beni arıyan zatı tanıyorum, mutlaka Parise gitmemizi istiyor. Lûtfen hesabımı gönderir misiniz?

Kalbinin çarpıntılarına rağmen merdivenleri dörder dörder çıktı. Acele acele elbiselerini topladı, valizine yerleştirdi ve hemen aşağıya indi.

— Breste gidecek bir otobüs var mı?

— Neredeyse bir otobüs geçecek efendim.

Hemen hasebını temizledi ve otelden çıktı.

Otobüs şehrin meydanlığına gelmişti. Kaçak adam etrafına şöyle bir göz gezdirdi ve otobüste boş bir yere oturdu. Bütün yol boyunca oturduğu gibi kaldı. Yanıbaşında iki köylü kadın, kendisine hiç ehemmiyet vermiyerek, aralarında öteden beriden konuşuyorlardı.

Bu iki kadının mevcudiyeti içinde acayip bir emniyet uyandırmıştı. Bu yumurta ve tavuk götüren basit insanlar arasında kendisini arayacakları aklına gelmiyordu. Arasalar, arasalar, onu büyük otellerde, lüks vavur kamaralarında arayabilirlerdi.

Kendi kendine, haftalarca sonra izini belli etmek için nasıl bir ihtiyatsızlık yaptığını düşünüyordu. Halbuki bu mühim noktaya da ne kadar itina ediyordu.

Otobüs nihayet varacağı yere vardı. Yolcular inip dağıldılar. O da sakin, kendi halinde bir seyyah imiş gibi, o şekilde bir tavırla mütevazi bir otel aradı. Girdiği otelde arkaya bakan bir tek oda kalmıştı.

İsmini, hüviyetini kâğıda yazdı. Fakat kâğıdı uzattığı otelci kendisini şöyle bir süzüvermişti. Acaba tanıyor mu? Yoksa alelâde bir bakış mı?

Bernard Morel biraz düşündü ve dedi ki:

— Eğer caddeye bakan odanız yoksa kalmam.

Kâğıdı yırttı, parçalarını cebine koydu ve otelden çıktı.

Yine kendi kendine düşünüyordu:

— Muhakkak benden şüphe ettiler. Arkamdan kovalıyorlar. İyisi mi biz yine istikameti değiştirelim.

Doğru istasyona gitti, tarifeye bakarak Parise giden ilk trene atladı. Fakat Rennes'de indi. Orada çok kalmadı. Başka bir trenle Bordoya geçti.

Fakat yarı istasyonlardan birinde ilk indiği otelin müşterilerinden birisi kompartmana girdi. Tabiî tanışıyorlardı. Selâm verdi, görüştüler. Fakat Morel bu işte de bir hile sezmişti.

Muhakkak bu adam peşinden koşan polislerin bir adamı idi. Tabiî sorulan suallere mümkün olduğu kadar kısa ve kaçamaklı cevaplar veriyordu. Hemen ilk istasyonda indi.

Tren kalkıp ta bu küçük istasyonda yalnız kalınca, takip edilip edilmediğini anlamak için etrafına bakındı. İstasyon kapısında bir adamın kendisine dikkatle baktığını farketti.

Kasabaya indi, küçük bir kahveye girdi. Artık bitik bir hale gelmişti. Kafasında bin türlü fikirler çarpışıyordu. Kendisini asıl meşgul eden, tanınmış olması ve takip edeni tanımaması idi.

Birdenbire bu kendisini takip eden adamı tanımak kararını verdi. İçinden: "Ne olursa olsun" diyordu.

O zaman bir deli gibi tekrar trene bindi ve ilk indiği kasabanın oteline gitti ve sordu:

— Beni soran adam akşama geldi mi?

Otelci dedi ki:

— Evet, geldi. Fakat sizin Brest otobüsüne bindiğinizi söyledim. O da arkanızdan başka bir otobüse atlayıp gitti.

Artık Morel kendini tutamaz bir hale gelmişti. Hemen kararını verdi. Ve ilk trenle Parise gitti.

İstasyondan çıkarken, iriyarı bir adam karşısına çıktı, dikkatle yüzüne baktı ve sordu:

— Bernard Morel siz değil misiniz?

Morel artık kendisini tutamamıştı:

— Benim, ne var, ne olacak?

— Ah efendim, beni arkanızdan o kadar koşturdunuz ki.. Ben piyango bayiiyim. Sizin bilete büyük ikramiye çıktı. Fakat efendimizi bir türlü bulmak mümkün değil ki..

Halkevinde

Talebe birliği kongresi

Millî Türk Talebe birliği cuma günü Halkevinde senelik umumî kongresini aktedecektir.

Sokrat için konferans

Üniversite döçentlerinden Vehbi B. perşembe günü saat 6,5 ta Beyoğlu Halkevi şubesinde Sokrat hakkında umumî bir konferans verecektir.

Tıp encümeninde takim meselesi

Türkiye tıp encümeni kış devresi umumî içtimalarına başlamıştır. 14 birinci kânun perşembe günü etibba odası salonunda ikinci reis müderris Kadrî Raşit Paşanın reisliği altında yapılan toplantıda Profesör Mustafa Hayrullah B. zaman zaman deve şeklinde basarî hallüsinasyonlar gösteren ve bu esnada dört yaşındaki yeğeni Hasan ve bu hallerden haberi olmayan ruhî sara vakası takdim etmitşir. Bu mevzu üzerine saranın mahiyeti ve mecaninde takim meselesi hakkında Kadri Raişt Paşa, Fahrettin Kerim, Haydar İbrahim Bey'er söz almış ve müzakere cereyan etmiştir.

Konferans

Tayyare Cemiyeti İstanbul şubesi müdürü Hasan Fehmi Bey tarafından bugün saat on altıda Galatasaray lisesinde; talebeye (Hava tehlikesi) hakkında bir konferans verilecektir. Bu konferansın nihayetinde Hasan Fehmi Beyin yazdığı tayyare marşı da okunacaktır.

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL:

17,30 Gramofon.
18,30 Orkestra.
19,30 Eftalya H. Sadi Bey ve arkadaşları.
21 Gramofon.
21,30 Bedayii Musiki Hey'eti.

ANKARA.

12,30 - 13,30: Gramofon. 18: Orkestra.18,45: Alaturka saz. 20: Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.

17,55 İstiklâl şarkıları, Ziraî müsahabe, 19,35 Taganni piyano refakatile ve Madam M. Ronska tarafından, 20 Muthelif müsahabeler 21,05 Genç Kral isimli Emmerich Kalmanın eserlerinden üç perdelik operet, 23,30 Gastro mamya Kahvesinden dans musikis, 24,05 müsahabe, dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.

13,10 Sigan musikisi, 14,30 Kartet konseri, Ev kadını, 18 müsahabe, 18,30 Fr. ders, 20,05 Odeon ve Parlofon plâkları, 20,30 konferans, 21,05 Piyano müsameresi Melle Lili Herz tarafından ve Glazunov ve Chopin'in eserlerinden, 21,45 Haberler, 22,05 Ernest Dohnanyi nin idaresinde opera takımı tarafından konser, 23,45 İanıi Rigo Sigan takımı.

VİYANA 518 m.

18,20 Keman musikisi İaro Schmied, Leo Rosenek, 19,05 Müsahabe, 19,40 Ders 20,05 İktisadî neşriyat hava haberleri, 20,30 Kıtalî koro musikisi (Katolik akademisinden naklen). 21,35 Yugoslav musikisi Belgrattan naklen. 22,35 Buz ohkey oyununu nakil, 22,55 Son haberler, 23,05 Avusturya ahkkında konferans, 23,05 Akşam konseri radyo orkestrası, Max Schönherr.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA - TRİYESTE.

18,10 Dans musikisi, 20,50 Haberler, plâk haberler, 21,40 Flütçü'nün Hans'ı isimli operet temsili.

PRAG 488 m.

17,05 Orkestra konseri, Gençlik neşriyatı 18,25 Plâk, 18,50 Plâk, 19,05, Müsahabe, 19,15 Almanca neşriyat, 19,30 Almanca neşriyat, 20,15 Filharmonik konser, 22,05 Müsahabe, 23,20 Plâk konseri.

ROMA - NAPOLİ - BARİ.

18,10 Konser radyo orkestrası, Haberler. 21 Haberler, plâk, 21,40 karışık konser, Paganini, Glazounov, Müteakiben (Asiyaya hareket) isimli skeç. 23 Plâk konseri, 23,30 Dans musikisi.

BÜKREŞ 394 m.

13 Borsa, plâk, 14 Haberler, plâk, 18 Gica Ionesco orkestrası, karışık konser, 19 Haberelr, 19,15 Orkestrasının devamı, 20 Üniversite radyosu, 20,20 Plâk 20,45 konferans, 21 Taganni Madam Stefanesco tarafından ve Puccininin, Massenet, Mascagni, G. Stefanesco, Caudela'nin eserlerinden, 21,20 Senfonik konser radyo orkestrası. 22 konferans, 22,20 Senfonik konserin devamı, 22,45 Haberler,

BRESLAU 325 m.

17 Hafif musiki Münihten müsahabe, 18,50 Adolf Vogelin 60 cı doğduğu günün devir senesi münasebetile mümaileyhin eserlerinden tagannili konser, 19,10 Ziraî neşriyat, 20 Frankfurt'tan nakle n millî neşriyat: musikide sada ressamlığı, isimli musikili neşriyat,. 21 Berlinden, Siyasî müsahabe, 21,10 Haberler, 21,20 İphigenie Taurus'ta isimli Göthenin eserlerinden piyes, 22,10 Meşhur opera bestekârı Mascagnynin 70 cı doğum günü münasebetile kendi musikisinden parçalar, 23,20 Haberler, 23,35 Neşeli konser.

Hilâliahmer sanat evi sergisi

Öksüz ve yetim çocuklar ve dul kadınlar tarafından vücude getirilen Hilâliahmer sanat evinin sergisi açılmıştır. Bu sergide zarif el işleri mevcutur. Ve daha birçok eşya vardır. Senebaşı hediyelerine ihtiyacı olan zevatın bu sergiden mal almaları tavsiye edilmektedir. Buradan alınacak eşya yetim çocuklar menfaatine tahsis edilecektir.

Hasta bakıcılar cemiyeti

Türk Hastabakıcı Hemşireler Cemiyeti namile bir cemiyet teşkil edilmiş ve vilâyetten müsaadesi alınmıştır.

Cemiyetin reisi Safiye Hasan, ikinci reisi Kerime Hâmit, umumî kâtibi Seniha Rauf, veznedarı Zeliha Osman, muhasebecisi Saime Besim Hanımlardır.

Cemiyetin gayesi hastabakıcılığı daha sevdirmek daha yükseltmek, bunların, icabında, haklarını müdafaa etmektir.

Yeni neşriyat

Şark mektupları

Lady Montegü'nün Şark mektupları müverrih Ahmet Refik Bey tarafından tercüme edilerek güzel bir kapak içinde Hilmi kütüphanesi tarafından neşredilmiştir.

Mühim bir boşluğu dolduran bu tarihî eseri tavsiye ederiz.

Hilmi kütüphanesi ayni zamanda Hüseyin Rahmi Beyin küçük hikâyelerinden bir kaç tanesini daha bir arada toplıyarak (Namusla açlık meselesi) ismi altında neşretmiştir.

Karilerimize tavsiye ederiz.

Görünmeyen kadın

Osman Nuri hikâyelerinden birkaçını birleştirerek bu isim altında bir kitap halinde neşretmiştir. Tavsiye ederiz.

İSTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROSU

Bu akşam saat 21 de
LÜKÜS HAYAT
Büyük opereti
Yazan: Ekrem ve Cemal Reşit
Umuma
9584

Bu akşam saat 21,30 te
FRANSIZ TİYATROSUNDA
Viyana Operet Heyetinin gala'arından Beyaz Beygir Oteli (L'auberge du cheval blanc) Benatz'kinin en muazzam revü opereti. Yarın akşam Frantz Lehar'in şaheseri. Tebessüm Diyarı (Au Pays du Sourire). Perşembe akşamı Kalman'ın en meşhur opereti. Grafin Maritza. Cuma günü matine saat 15,30 te Çardaşfürstin. Pek yakında Viktoria ve Hüssari. Önümüzdeki Pazartesi günü Noel münasebetile matine sata 17 de.

Heyecan ve sıkıntı yüzünden zayıflamış sinirlerinizi kuvvetlendirmek için
günde birkaç defa
Bromural «Knoll»
komprimeleri alınız.
Bromural, bilkimya takvîye edilmiş ve büsbütün zararsız bir valerian müstahzarıdır.
10 ve 20 komprimeyî havi tüplerde eczanelerde reçetelle satılır.
7983

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Ramazan: 1

İmsak		İftar	
S.	D.	S.	D.
5	34	16	43

İttihadı Millî
Türk Sigorta Şirketi
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir
Merkezi idaresi : Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel. Beyoğlu : 4887. 9007

Milliyet'in edebî romanı: 75

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

Sonra yüzümdeki ciddiyeti farketmiş gibi:

— Hay hay, dedi. Fakat biraz pahalı olsun mu?

— Ehemmiyeti yok, yeter ki iyi bir yer olsun.

— O halde geliniz.

Nazik, terbiyeli bir adam. Beni geldiğim caddenin soluna geçirdi. Biraz ileride bahçe içinde büyük, beyaz, elektrikleri bol bir otele götürdü.

— Burada rahat edersiniz hanımefendi.

Ve selâmladı. Döndü.

Biraz sonra yukarı katta ferah, temiz, tek yataklı bir odada idim. Hemen kapıyı kilitledim ve kendimi bir koltuğa bıraktım.

Oh.. Kurtulmuştum.

Bugünün hâdisesi sinirlerimi altüst etmişti. Reşit Beyin bazan bulanan, bazan alevlenen şeytan bakışları gözlerimden gitmiyor. Vücudumda ürpermeler hissediyorum. Ne ümit edilmez bir tehlike geçirmiştim.

Aylardanberi bana hakikî bir baba şefkati gösteren, himaye eden yardım eden ve her suretle temiz bir insan olduğunda şüphe bırakmıyan bu adam ne küstah, ne canavar bir adammış.

Benim için tasavvur ettiği şeyleri anlatırken bile yüzünde ne maddî ve hattâ hayvanî çizgiler beliriyordu. İnsanların bu kadar iki yüzlü olabilmelerine Reşit Bey en kuvvetli bir örnek.

Demek bütün o baba sevgileri, o yetim bir kıza gösterilen yardımlar birer tuzakmış. Beni besliyecek yetiştirecek ve sonra bu hakkın mükâfatını benden istiyecekmiş.

Demek madamın imaları doğruimiş. Bense bana gösterilen nezaketi, yardımı hep öksüzlüğüme edilen merhamete veriyordum.

Otelin çıplak odasında, koltuğa gömülü kalmışım. Bütün vücudum ağrıyor, ne müthiş buhran geçirdim yarabi

Ne çetin taliim var.

Ne umulmaz hâdiseler gelip beni buluyor.

Hararetten dudaklarım çatlayacak. Dilim kurumuş. Kollarımda, dizlerimde öyle bir yorgunluk var ki!

Bir yudum su ile dudaklarımı ıslattım.

Gözkapaklarım ağırlaştı.

Elbiselerimi tamamile çıkarmadan, hattâ çoraplarımla uzandım.

Aydınlık odada yatmadığım halde bu gece elektrikleri kapatamadım.

Yatak temiz.

Ateş içindeki başımı yastıkların arasına sakladım.

Gözlerimin önünde çektiğim çilenin bütün levhaları birer birer dolaştı. Ta kasabadan çıktığım gecenin karanlık hatırasından başlıyarak, Ermeni yetimhanesine trendeki memurun azgın gözlerile üzerime yürüdüğüne, Şişlide Mahir Beyin apartımanında geçirdiğim garip hâdiselere ve nihayet bu gecenin bütün ötekileri unutturan müthiş macerasına kadar.. Hep birer birer, sinema gibi gözkapaklarımın altında uzun ve üzücü bir resmigeçit yaptılar.

Bu hayatın biribirini kovalayan vak'aları arasında Mahir Beyin, Şefik Beyin daha çok insaflı ve terbiyeli hareketleri vardı.

Fakat bütün bunların (Narin)in ince hayali, Suat Beyin temiz munis bakışları çölde tesadüf edilen taze, berrak bir kaynak gibi kalbimi serinletiyor.

Oh, Allahım, yarını selâmetle bulsam. Saadetime bu kadar yaklaştığımı zannettiğim anda ondan uzaklaşmak çok güç gelecek.

Uyumuşum.

Akşamdan tenbih ettiğim için garson beni erkenden uyandırdı.

Kendimi yatı mektebinde zannettim. Ve o zamanki şen, hoppa çiçek gibi yataktan fırladım. Hazırlanmak için beş dakika kâfi geldi.

Adanın ne güzel sabahı var.

Hafif bir sis denizi kurşunileştirmiş. Havada teneffüse bile az gelen bir tazelik var. Nefes aldıkça ciğerlerim ferahlıyor.

İskeleye indim.

İlk vapur zaten iskelede.. Kalkmasına daha yarım saat var. İlk giren yolcu ben oldum.

Her ithimale karşı görülmiyecek bir yer aradım. Arka tarafta, en nihayetteki sıraya ters oturdum.

Vapura girenleri görüyorum. Fakat salona girenler beni görmiyor.

O adam vapura gelirse..

Karar verdim.

Bana lâkırdı söylerse kestirip atacağım:

— Sizi tanımıyorum!

Her halde bir iki ay yanımda çalışan yetim bir kız üzerinde bir hak iddia edecek değil..

Yolcular sıklaştı.

Gözüm iskelenin iki başında!

Vakit geçtikçe heyecanım artıyor, beş dakika kaldı. Vapur düdük çalıyor. Yanıma yaşlı bir kadın geldi.

Gözüm bir iskeleye bir kolumdaki saate gidip geliyor.

Üç dakika kaldı.

Vapura sepet sepet çiçek getiriyorlar. Tek tük yolcular.

Bir dakika var.

Halatları alıyorlar. Makine işlemeğe başladı.

Artık..

Eyvay... Reşit Bey parmaklığın arkasında. Koşuyor, başıma ateş çıktı, nefes alamıyordum. Elim ayağım titremeğe başladı.

Fakat o anda iskele memuru düdük çaldı. Vapur gerisi geri iskeleden ayrıldı ve Reşit Bey kafesten fırlamak istiyen kudurmuş bir sırtlan gibi parmaklığın arkasında kaldı.

Onu parmaklığın arkasında yeisten memurla münakaşa ettiğini görüyordum. Gayriihtiyari dişlerim gıcırdadı.

— Oh... Masum, yetim kızların şerefini çalmak için vapuru kaçırtanlar hazırladıkları tuzağa nihayet kendileri düşerler.

Vapur köpükler içinde bu güzel âlemden, bana ömrümün en müthiş gecesini yaşatan Adadan uzaklaştı.

Artık kurtulmuştum.

Vapur sekizi çeyrek geçe İstanbula gelecekti ve ben Boğazın dokuz postasına rahat rahat, arkamdan kimsenin kovalamadığına emin olarak yetişecektim.

* * *

Narin Beni iskelede karşıladı. Öpüştük. Suat Bey her zamanki gibi hürmetle elimi sıktı.

Geçirdiğim buhranlı, uykusuz gecenin tesiri yüzümde yaşıyordu.

Narin bunu farketti. Fakat geçireceğim günün heyecanına verdi. Yavaşça kulağıma iğilerek:

— Sinirlisin, galiba hiç uyumadın Çiçek.. Emin ol ki ağabeyim de öyle.. dedi.

Suat Bey:

(Bitmedi)

Belediyede

Ekmek cinsleri

Un cinsleri azaltılacak, fakat halitası yükseltilecek

Belediye iktısat müdürlüğü bir müddetten beri fırınlar hakkında yaptığı tetkikatı ikmal etmiştir. Bu hususta uzun bir rapor hazırlanmıştır. Rapor şubat devresinde Şehir meclisine arzedilecek ve karara bağlanacaktır. Şehrimizdeki gayri fennî ve sıhhî fırınların seddedilmesi esas itibarile takarrür etmiştir. Bundan başka fırınların tedricen tahdidi cihetine gidilecektir. Unların da çeşidi azaltılacak buna mukabil ekmek halitası yükseltilerek halka daha iyi ekmek yedirilecektir. Şimdi çok fazla çeşitte un olduğu için şehrin muhtelif semtlerindeki ekmeklerin cinsi birbirini tutmamaktadır. Ekmek halitası yükseltileceği için daha iyi un mübaya edilecek, köylüden daha yüksek fiyatla iyi buğday satın alınacaktır. Bu vaziyette ekmek ifyatları da cüz'î mikdarda yükselecektir.

Yeni ölçü levhaları

Senebaşından itibaren tatbik edilecek olan yeni ölçüler kanunu dolayısile belediye halkın anlayabileceği bir şekilde yeni ve eski ölçülerin tahvillerine ait levhalar hazırlanmağa başlamıştır. Bu levhalar halkın en çok alış veriş yaptığı dükkân'ara, mağazalara astırılacaktır.

Şehir tiyatrosu istihsal kooperatifi

Şehir Tiyatrosu sanatkârları bir istihsal kooperatifi teşkil etmek üzere, bir nizamname hazırlamışlardır. Nizamname tetkik ve tasdik edilmek üzere yakında Ankaraya gönderilecektir. Kooperatif Gardon Barı ve Tepebaşı bahçesini işletecektir.

Küre tamir ediliyor

Son yağmurlar ve fırtınalar dolayısile Galata kulesindeki vakit kürresine bazı sakatlar ârız olmuş ve kürre bozulmuştur. Tamirat bir iki güne kadar bitecek ve kürre işlemeğe başlayacaktır.

Ekmek fiatı

İstanbul Belediyesinden: Kânunuevvelin yirminci Çarşamba gününden itibaren ekmek altı kuruş otuz para ve francala on bir kuruştur.

Gayrimübadillerin İstihkakı

Tevzi edilecek paranın nisbeti henüz belli değil

Gayrimübadillere istihkaklarına mukabil para tevzi edileceği ve bono çıkarılacağı hakkında son zamanlarda,gazetelerde birbirini tutmayan haberler intişar etmektedir.Gayrimübadiller cemiyeti, idare heyetinin Maliye vekâleti nezdinde yaptığı teşkilât neticesi olarak para tevzii ve satılacak emvalin müzayedelerine iştirak etmek üzere yeniden bono çıkarılması esas itibarile hükûmetçe kabul edilmiş olduğu halde, tevzi edilecek paranın mikdarı hakkında biribirine mübayin haberler verilmektedir. Evvelce tevziatın yüzde iki nisbetinde olacağı haber verilmiş iken, bilâhara bunun yüzde bir nisbetinde olacağı bono tevzi edilmiyeceği hakkında bir haber şayi olmuştur. Öteden beri ihtiyaç içinde çırpınan gayrimübadiller, biribrini tutmayan bu haberler karşısında şaşırmışlar, istihkakların mukabil bir mikdar para elde etmeği düşünürken,büsbütün inkisarı hayale uğramışlardır. Dün gayrimübadiller cemiyetine müracaat ederek alâkadarların bu hususta tenvir edilmesini itsedik. Salâhiyettar membdan bize şu malûmat verildi:

Gayrimübadillere yapılacak para tevziatının ne nisbet dahilinde olacağı henüz malûm değildir. Hattâ Maliye Vekâleti de bu hususta henüz kat'i bir rakam tesbit etmemiştir. Bu nisbet yapılacak bir hesap neticesinde taayyün edecektir. Muhtelif membalardan alınacak para mikdarı da tesbit edilmektedir. Bunun hitamında paranın ne nisbet dahilinde tevzi edileceği tesbit ve ilân edilecektir. Bono meselesine gelince: Kanun gayrimübadiller istihkakının tesviyesini âmirdir ve Maliye vekâletinin yüksek arzusu da istihkakların bir an evvel tevzi merkezinde bulunduğu halde bazı gazetelerde bono verilmiyeceği yolunda inkisarı mucip olacak sözlerin intişarı doğru değildir. Makamı aidince muamelesi ikmal edilen emvalin kıymetlendirilmes meselesinin intacına faaliyetle devam edilmektedir. Derdest olan bu muamlenin ikmalini müteakıp tevziatın yüzde nisbeti tesbit ve bu suretle müzayedelere iştirak imkânı bahşedilecektir."

Difteri aşısı

İstanbulda tek tük difteri vak'aları görüldüğü için Sıhhiye müdürlüğü vekâletten 15 kilo aşı istemişti. Aşı gelmiş ve difteri vak'ası görülen ilkmekteplerde çocukların aşılanmasına başlanmıştır.

Costes ancak perşembe günü gelecek

Şehrimize geleceğini yazdığımız Fransız tayyarecisi Costes elyevm Atinada bulunmaktadır. Verilen habere göre Costes yarın Atinadan hareketle Selâniğe gidecek ve orada dört saat kaldıktan sonra perşembe günü erken şehrimizde bulunmak üzere Selânikten hareket edecektir. Fransız tayarecisi, buradan Eskişehir ve Ankaraya ve avdetinde Romanyaya gidecektir.

Costes şehrimize muvasalatında Tayyare Cemiyeti ve Fransız kolonisi tarafından samimî surette karşılanacaktır. Union Française'de şerefine bir ziyafet verilecektir.

ATİNA, 18. A.A. — Bu gün İstanbula hareketi mukarer bulunan tayyareci Costes azimetini yarına tehir etmiştir

En güzel vitrinler Seçildi

(Başı 1 inci sahifede)

dırılmıştır.

Saat 14 te Millî Tasarruf Cemiyeti İdare Heyeti azası, Yüksek İktısat ve Ticaret mektebi talebesinden bir grup, yerli mallar müesseselerinin mümessilleri Beyazıtta toplanmışlardır.

Bayraklar, yerli kumaşlarla süslenen iki kamyona Şehir bandosu heyeti binmiş, arkadan ayni şekilde süslü on iki otomobilde Millî Tasarruf Cemiyeti mümessilleri ve Yüksek İktısat ve Ticaret mektebi talebesi olduğu halde heyet tramvay yolu ile Taksime hareket etmiştir.

Şehir bandosu, heyetten biraz evvel Taksime vasıl olarak Cümhuriyet abideşi önünde mevki almıştır. Bando, cümhuriyetin onuncu yıldönümü marşını çalarken arkadaki otomobiller yetişmiş ve heyet inmiştir.

Mızıka, marşı bitirdikten sonra Yüksek İktısat ve Ticaret mektebi Talebe Cemiyeti Reisi Ekrem Celâl Bey tarafından gençliğe hitaben çok güzel ve kısa bir hitabe irat edilmiş, iktısadî inkişafımız için gençliğin vazifesi yerli malı kullanmak olduğunu söylemiş ve bugünkü varlığımızdan dolayı Büyük Gaziye şükranlarını kaydetmiştir. Müteakıben abideye biri Millî İktısat ve Tasarruf Cemiyeti, diğeri de Yüksek İktısat ve Ticaret mektebi tarafından birer çelenk konulmuştur.

Vitrin müsabakasının neticesi

Geçit resminden sonra vitrin müsabakasına iştirak eden mağazaları dolaşacak jüri heyeti, Sanayi Müdürü Faik, Sanayi Birliği Umumî Kâtibi Nazmi Nuri, İş Bankası Müdürü Yusuf Ziya, Adapazarı Bankası Müdürü Feyzullah, İmar Bankası Müdürü Celâl, Emlâk ve Eytam Bankası Müdürü Hayri, İktısat ve Tasarruf Cemiyeti mümessili Daniş Beylerle Mediha Muzaffer, Melıha Avni ve Lâtife Bekir Hanımlar, saat 16 da Dördüncü Vakıf Hanında toplanmışlardır.

Müteakıben jüri heyeti, müsabakaya iştirak eden İstanbul ve Beyoğlu mağazalarını dolaşmışlar, oradan da Kadıköyüne geçmişler ve her mıntakada birinci ve ikinci gelenleri tespit etmişlerdir. Hafta içinde Millî Tasarruf Cemiyeti tarafından bu birinciler ile ikincilere altın ve diğer müsabakaya giren müesseseler diplomalar tevzi edilecektir.

Jüri heyetinin birinci ve ikinci seçtiği mağazalar şunlardır:

İstanbul: Birinci Hasan Pertev, ikinci Ata Refik ticarethanesi.

Beyoğlu: İki birinci seçilmiştir: Şekerci Rasim Efendi, Asador Efendi ticarethanesi. İkinci Şark Merkez ecza deposu.

Kumbara müsabakaları

Haftanın son günü olmak münasebetile dün akşam İş, Ziraat ve Adapazarı Bankaları tatil edildikten sonra, hafta esnasında kumbarası olmayıp ta yeni kumbara alanlar arasında beşer numara çekilmiştir. Bundan başka kumbarası olup ta tasarruf haftası esnasında boşaltanlar arasında da ayni bankalar tarafından beşer numara çekilmiştir. Bu numaraların sahipleri namına Millî Tasarruf Cemiyeti tarafından bankalara onar lira mükâfat tevdi edilecektir.

Mekteplerde tahrir vazifeleri

Tasarruf haftası münasebetile ekalliyet ve ecnebi mektepleri de dahil olmak üzere ilkmekteplerde yapılan tahrir vazifeeri neticesi de alınmıştır. Bu mektepler, maarif idaresince muhtelif gruplara ayrılmıştır. Bu grupların birincileri Millî Tasarruf Cemiyetine bidirilecek ve Cemiyet tarafından kendilerine muhtelif heriyeler veriiecektir.

Ortamekteplerde de ayni suretle yapılan tahrir vazifelerinin birincilerine cemiyet hediyeler verecektir.

Radyoda konferans

Dün gece Aliye Esat Hanım tarafından radyoda yerli malı hakkında bir konferans verilmiştir.

Ramazan için Tedbirler

(Başı 1 inci sahifede)

yanda Beyazıt camiinin dersiâmlarından Urfalı Mahmut Kâmil, Nevşehirli Hacı Hayri, Rizeli Ali Haydar, İstanbullu Salim, İzmirli Hafız Halil efendiler Fatih camiinde, İstanbullu Şerafettin, İzmirli Ömer Nasuhi, Arapkirli Hazimi efendiler. Ayasofya camiinde: Nevşehirli Çelebi Hayri, Maraşlı Tahir, Filibeli Cevdet efendiler, Yenicamide: Kalkandelenli İbrahim, İstanbullu Mehmet Emin, Serözlü Hacı Ömer efendler. Dğer camilerde ayni veçhile yüzü mütecaviz vâiz varzlarda bulunacaklardır. Evkaf müdiriyetince de münhal olan camilere müezzinler tayin edilmiştir. Dün bir heyet müezzin efendiler imtihan etmiş, tayinler yapılmıştır.

Havaların müsait olduğu günlerde her sene olduğu gibi bu sene de Ramazanda minarelere mahyalar kurulacak ve Hilâliahmere, Tayyareye, Himayeietfale yardım ediniz, yerli malı kullanınız gibi vecizeler yazılacaktır.

Yugoslav sefarethanesinde

ANKARA, 18 (Telefonla) — Yugoslavya Sefiri M. Yankoviç ve refikaları tarafından dün gece sefarethanede verilen suvare çok parlak olmuştur. Suvareye Başvekil Paşa, Hariciye ve Dahiliye Vekillerile kor diplomatik ve yüksek mehafile mensup bir çok davetliler iştirak etmişlerdir.

Gazi Hz. M. Herriot ile neler görüşmüşlerdi?

(Başı 1 inci sahifede)

bize ifşa edecek.

Makedonyada zabitliği sırasında onu uzak ve tehlikeli vazifelere gönderirlerdi. Sultan Hamidin istibdadına o kadar ihtiyatla göz yuman devletler, kendisine serbest müessesler kurmak cinayetini gösteren bir Türkiyenin hemen boğazına sarıldılar. Mustafa Kemal Trablusu müdafaaya gitti. Çölün ortasında, tarassut halinde genç, saçısakalı biribirine karışmış resmi hâlâ gözlerimdedir. Bir hâtıra daha bizim için ne kadar acı da olsa, söylemek lâzımdır ki, Mustafa Kemal Gelibolu yarım adasının ucunda bir piyade alayı ile müttefiklerin hücumuna mukavemet etti. İşte o vakittir ki Mustafa Kemal kendini gösterdi. Onun meziyetlerinden birincisi soğuk kanlılığı, cesareti, ileri hamlesidir. O tarihte piyade miralayı idi.

Kendisi ile beraber biz de bir hamle yapalım. Mondros mütarekesine rütbeden rütbeye nasıl yükseldiğini burada tahlile lüzum yoktur. Tarihe karışan hayatının en mühim kısmı 19 mayıs 1919 ile 29 Teşrinievvel 1923 arasındadır. Yani Mondrosla Türkiye cümhuriyetini ilânı tarihleri.. Bu dört sene içinde Mustafa Kemal her şeyi idare ettir her şeyi hesapladı, her şeyi tahakkuk ettirdi. Ve zamanımızın en şayanı dikkat insanlarından biri olduğunu gösterdi.

Bununla beraber hiç bir eserin hatları, onunki kadar sade değildir. Mustafa Kemal takriben 1300 senesinden beri Türkiyede devam eden spotik rejimi ortadan kaldırmağa yemin etmişti. Saltanatı ve hilâfeti kaldırıp yerine medenî, lâik ve millet hâkimiyetine istinat eden bir cümhuriyet kurmağa karar vermişti. Tesbit ettiği zamanlar zarfında merhale merhale, memleketi kurtararak, kapitülâsyonları yıkarak, tam bir siyasî istiklâl tahakkuk ettirerek programını tatbik etti. Bugün her mukavemet kırılmıştır. Böyle bir netice bütün memleketler politikacılarına güzel bir düşünce mevzuu teşkil eder.

Mustafa Kemalin metodu ne idi Zekâsının merkezini dolduran sade, fakat kuvvetli bir fikir.. Fakat Mustafa Kemal bu fikri böldü ve tatbikatında daha iyi tahakkuk ettirmek üzere bu fikri kısım kısım ayırdı. Evvelâ cidden millî bir meclis kurmak ve kendisinden teşkilâtı esasiye kanunu istemek lâzım geliyordu. Ondan sonra memleketi kurtarmak icap ediyordu. 23 Ağustos 1921 den 13 Eylûle kadar Sakarya muharebeleri oldu. Bu muharebelerde 21 gün ve gece iki millet iki kahraman ve inatçı ordu halinde karşılaştılar. Daha sonra Ankara itilâfnamesi imza edilerek Fransa ile barışıldı. Ondan sonra iki devrin cerrahî ameliyesi başladı: Saltanat kaldırıldı (1 Teşrinisani 1923) Hilâfet kaldırıldı (2 Mart 1924). Bu aralıkta da Lausanne muahedesi imzalandı,, cümhuriyet ilân edildi. Dahilde ve hariçte tam bir istiklâl temin edildi. İsmet Paşa gibi devamlı ve sadık mesai arkadaşları buldu. Fakat her şeyi hazırlayan kendisi idi.

* * *

Onunla görüşmek için ne kadar isticaf ediyordum. Hariciye vekili dostum Tevfik Rüştü Bey beni Dolmabahçe sarayına aldı. Mütevazi siyah elbisem içinde altın işlenmiş bir üniformanın haşmeti ile mi karşılaşacaktım Merak içindeydim. İstanbul hükûmeti rütbesini refettiği için, Sakaryada basit nefer kıyafetile ordusuna kumanda eden Mustafa Kemali unutmuştum. Halbuki Mustafa Kemal söz götürmez düzgün kıyafeti içinde ne kadar sade idi. Gözleri gözlerime ilişti, bu mavi, uzağı gören gözler, kuvvetli ve alt kısmı genişçe bir burun, bir otorite ânînde büzülen, fakat daima tebessüme meyyal ince dudaklar.. Kıtaatı teftişinde sık sık görülen uzun saçlar.. Ölçülü evzaı, canlı hareketleri, ince nezaketi.. Nefsine hâkimiyet, şahsî düşüncelerinden sonra karar verişi, bu askerin yüzünde okuduğum bariz noktalardı.

Merakımı tatmin için yaptığımız uzun mülâkat esnasında, eserinin esaslarını bana sıra ile anlattı. Dedi ki:

(Bir gece hilâfeti ilgaya karar verdiğim zaman, bu kararı hemen ertesi sabah tatbik ettim.)

Bu karar, saltanat ve hilâfete karşı verilmiş olan bu ikiz karar, onun için en esaslı hâdiselerdir. Bunu bana, kat'i lâiklik iradesinde ısrar ederek, uzun uzadıya teşrih etti. Türk milletinin vahdetini temin etmek, Türk milletinden ziyade başka memleketleri alâkadar eden bir dava için o kadar insanı kurban eden bu müeseseyi ortadan kaldırmak lâzım geliyordu. Burada Mustafa Kemalin kararlarını istinat ettirdiği tarihî malûmatının derinliğine şahit oldum. Bu kararın tatbikatında iptidaî bir çok tedbirler aldığını, memleket dahilinde seyahate çıktığı zaman huzurunda hocalara söz söyletmediğini anlattı:

— Ben evvelâ millete bu gûya rehberlerin hakikî cehaletini göstermeğe çalıştım.

Mustafa Kemalin hangi şerait altında cümhuriyeti ilân ettiğini bilmek arzusu var. Bunu uzun nutkundan öğrenmek kabildir. Gazi birkaç dostunu Çankayada yemeğe çağırmıştı. Orada İsmet ve Kâzım Paşalar, Fethi Bey vardı. O Fethi Bey ki, 1909 da hâlâ bileğinde kelepçelerin izleri olduğu halde Erzurum hapishanesinden çıkarken gördüğümü hatırlarım. Yemekte Gazi fikrini söyledi: (Yarın Cümhuriyeti ilân edeceğiz) Bütün arkadaşlarını çağırıp meseleyi münakaşa sahasına dökmek istememişti. Yemekten sonra İsmet Paşa ile başbaşa kaldılar. Her ikisi bir kanun lâyihası hazırladılar, ki bu, yeni liberalizmin ilk ve sikasıdır Lâyihaya şu cümleyi koydular: (Türk hükûmetinin şekli cümhuriyettir.) 27 Teşrinievvelde Millet Meclisinin alacağı vaziyet ne olacaktı? Fırkanın kararı ne olacaktı? Bir hayli konuşuldu, fakat akşam saat altıda İsmet Paşa hâdiseyi tacil etti ve lâyiha saat sekiz buçukta Meclisin reyine iktiran etmiş bulunuyordu. On beş dakika sonra da Gazi Cümhurreisi intihap olundu. Bazı İstanbul gazeteleri, bazı siyasî rical itiraz ettiler. Fakat artık iş işten geçmişti

* * *

Gazi konuşmasını da, dinlemesini de iyi biliyor. Bilhassa kendisindn sualler sorulmasından hoşlanıyor. Kararlarının Arap mahafilinde ne tesir bıraktığını sordum: (Hiç te ehemmiyetli değil) dedi. Bu hareketin avakıbını göstermek isteyenlere kulak asmadı. (Bütün bir müslüman dünyası ayaklanacak) diyenlere (görürüz) diye mukabele etti. Halbuki hiç bir şey görülmedi. Fesin kaldırılmasını da bir sembol olarak istedi. Kadınların peçesine gelince, ilgasını mecburî hale koymayarak serbest bıraktı. İyi gören bir ıslahatçı psikolojiden istifade etmesi de lâzımdır. Mustafa Kemal ıslahatına da girişmiş bulunuyor. Maarifin inkişafına en büyük mâni olan elifbayı kaldırdı. Dilin ıslahı işini mütehassıslara tevdi etti. Kuranı türkçeye çevirtti.

Gazi kitapları seviyor. Kanaati şudur:

— Memleektimizin hakikî tarihi kat iyyen yazılmış değildir. Sultanların emri le yazılan eski kitaplar, ancak onların medhiyeleri ile doludur.

Pek çabuk ta yazılmış olsa, daha şimdiden mektep'erde okutulmak üzere dört cilt Türk tarihi vücude getirildiğini söyledi. Hakikati bulmak kaygusundan başka hiç bir şey düşünmeyerek, bu eser tabkip edilecektir. Gazi bundan sonra en çok hoşlandığı Türk milletinin menşei mevzuuna girdi.

Gazinin karşısında insan, canla başla milletine bağlı, onun için çarpışmış, onun için ıztırap çekmiş bir adam görüyor Beynelmilel politikada inceden ince ye her şeyi öğrenmek istiyor. Fransa ile iyi münasebetlerin yeniden devamını özlüyor. Bu noktada beyanatı sade ve inanıyorum ki samimîdir Avrupanın diğer bütün memleketlerile teşriki mesai etmek istiyor. Bundan daha meşru ne olabilir? Ümit ediyor ki büyük devletler arzularını küçük milletlere kabul ettirmek hususundaki nazariyelerinden artık vazgeçecelerdir. Ben de endisine temin ettim ki Fransanın cümhuriyetçi halkı, memleketlerin sulh içinde müsaviliğini istiyor.

Birden bana bir sual soruldu:

(Cümhuriyetçi, demokratik rejim ve bu rejime karşı tevcih edilmiş hücumlar hakkında ne düşünüyorsunuz?)

Ben de, cümhuriyetlerin, beşerî şahsiyetin serbestçe inkişaf bulabileceği biricik rejim olduğu cevabını verdim. Dedim ki:

— Milletinizin topraklarını urtardığınız için sizi methü sena ettiler. Fakat milletinize cümhuriyet idaresini vermekle onu ikinci bir defa daha kurtardınız.

* * *

Akşam, Boğazın üzerine iniyor. Kabataş çeşmesinin etrafını, büyük mezarlığın servilerini gölgeler alıyor. Sultan Hamidin maiyeti ile, fakat korku içinde kapandığı Yıldız bahçeleri kararıyor. Topkayı sarayı gibi Yıldız da eski Türkiyenin entrikalrını ve cinayetlerini hatırlatıyor. Paul Cambon'un sefirler köşkünde huzura çıktığı zamanlara ait fıkraları ne eğlencelidir. Padişahı yumuşatmak için ona çok hoşuna giden polis romanları götürürmüş. Anlattıklarına göre, Abdülhamit bir köşkün tepesinden, elinde durbin denizi, Beyoğlu ve İstanbulun evlerini, Boğazın öte taraflarını, amcazadelerinin sayfiyelerini tarassut edermiş. Malta köşkünde Osmanlı meşrutiyetinin babası olan Mitat Paşanın davası görülmüştü.

Mitat Paşanın intikamı alınmıştır. Ben liberal büyük bir devlet adamını, bir vatanperveri, bir cümhuriyetçiyi gördüm..

Sinemaların Vaziyeti

(Başı 1 inci sahifede)

gibi iş sahiplerinin de vaktinde işlerine gitmelerine de mâni teşkil etmektedir. Binaenaleyh geceleri oyunların saat 20, 30 dan itibaren başlıyarak nihayet saat 24 ten evvel bitirilmesi için icap eden tedbirlerin ittihazı)

Vekâletin bu kararında görülüyor ki, istihdaf edilen gaye: Halkın sıhhati ve sabahleyin mesaiye erken başlayan iş sahiplerinin işlerinden geri kalmamasını temin için oyunların geceleri saat yirmi dörtten sonraya bırakılmamasıdır. Tavazzuh eden bu vaziyet dahilinde oyunların ve sinemaların başlama saatinin mutlaka saat 20,30 da veya diğer muayyen bir saatte başlaması mecburiyeti yoktur. Sinema ve tiyatrolarda başlama saati olduğu gibi muhafaza edilebilir. Ancak yirmi dörtten evvel (yani gece yarısını tecavüz etmeden) bitirilmesi lâzım gelmektedir. Esasen sinemalar bu gün ekseriyetle saat yirmi dörtten evvel süvarelerini bitirmektedirler. Ancak bazı oyun yerleri vardı ki, bunlar sinema tiyatro, konser, vayete gibi biçok şeylerı programlarına doldurmakla ve tatil için gece yarısını bir hayli de geçirmektedirler. Herhalde vekâletçe itihaz olunarak tebliğ edilen karar bunları istihdaf etmektedir ki, bunun da pek muvafık olduğu âşikârdır. Yalnız Şehir tiyatrosunda temsiller saat 21 de başladığı ve perde araları da kısa olduğu halde bazı piyesler ancak yarımda bitebilmektedir. Belediye kanunu mucibince kararın tatbikı ve saatlerin tebligata göre tanzimi belediyelere ait olduğundan belediye oyunların ve sinemaların 24 ten evvel bitirilmesi hususunda alâkadarlara tebligat yapacaktır. Bu hayırlı vaziyet karşısında ne ciddî sinema ve tiyatro müeseseleri, ne de halk için ortada mesele kalmamış oluyor demektir.

Ankarada umumî evlerin yeri

ANKARA, 18 (Telefonla) — Zührevî hastalıklar men'i fuhuş nizamnamesi mucibince Ankara Vilâyetinde teşekkül eden komisyon şehirde açılacak umumî evlerin yeri hakkında tetkikata başlamıştır.

MEMLEKETTE

Memlekette Hava vaziyeti

Son 24 saatte nerelere yağmur ve kar yağdı?

ANKARA, 18.A.A. — Ziraat Vekâleti meteoroloji enstitüsünden alınan malûmata göre son 24 saat zarfında Trakyanın mühim bir kısmı ile Marmara havzası, Orta Anadolu, Konya ve göller havzası hariç cenup şarkî Anadolu, Karadeniz kıyıları temamen yağışsız geçmiştir. Yağış Sivas'dan maada yağmur şeklindedir. Ankara ve Aksaray'da doğu ile karışık yağmur ve oraj kaydedilmiştir. En fazla yağış 48 milimetre ile Rize'dir. Ordu'da 26, Giresun 24, Ankarada da 9 ve orta Anadolunun diğer yerlerinde 2 ilâ 9 milimetre arasındadır. Orta Anadolunun en fazla Bolu havalisinde 18 milimetre yağış olmuştur.

Sivas'da yağmurla beraber kar yağmış ise de suhunetin yüksekliği yüzünden toprağı örtememiştir.

Evvelki günden beri hava tazyikinin şarkî Anadolu hariç olmak üzre bütün Türkiyede tedrici bir surette yükselmesi neticesi olarak hava suhuneti bir gün evvelkine nazaran 3 ilâ 5 derecesinde değişmek şartiyle bir düşüklük göstermiştir. Bununla beraber Orta Anadoluda Konya, şarkî Anadoluda Erzurum ve Kars hariç olmak üzre diğer yerlerde bu sabahki sühunet sıfırın bir kaç derece üzerinde rasat edilmiştir. Konya, Erzurum ve Kars'da suhunet sıfırın altında bire kadar düşmüştür. Ankarada iki gün evvel gece suhuneti 9 dereceye yükselmişken bu sabah sıfırın üstünde iki olarak kaydedilmiştir. Ankarada yarın için gece suhunetinin daha fazla düşeceği tahmin edilebilir. Bursaya son üç gün zarfında düşen şiddetli yağmurlar Nilufer çayını taşırmıştır. Çayın feyezanı devam etmektedir .

Gazi Hz.nin Eskişehirlilere ve Giresonlulara armağanı

ESKİŞEHİR, 17. A.A. — Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin halk fırkasına ve halkevine armağan ettikleri imzalı fotografileri bu akşam parlak merasimle fırka ve halkevi salonlarına asılmıştır.

Fırka salonunda yapılan bir toplantıda muallim Cemal ve temyiz mahkemesi reislerinden Fuat Hulusi Beyler birer hitabe söylemişlerdir. Ayrıca bir inşat yapılmış , büyük kurtarıcının hatıra ve menkabeleri yadedilmiş, konser verilmiş, eğlenceler tertip edilmiştir. Bu içülmaa yüzlerce yurttaş iştirak etmiş ve Eskişehir mesut bir gece yaşamıştır.

GİRESON, 17. A.A. — Reisicümhur Gazi Hazretlerinin Cümhuriyetin onuncu yıl dönümü hatırası olmak üzre şehrimiz halk fırkası vilâyet idare heyeine ve halkevine hediye buyurdukları el yazıları ile imzalı fotoğrafileri gelmiştir. Bu kıymetli armağan pek yakında merasimle fırka ve halkevi salonlarına konacaktır.

İki kişi yaralandı

AYDIN, (Milliyet) — Evvelki gün Aydının Ovaeymiri köyünde Hacı Mehmet kuyusu başı mevkiinde bir vak'a olmuş. Bir kır bekcisile bir köylü yaralanmıştır. Vak'a şöyle olmuştur :

Işıklı köyünden Germencikli oğlu Mustafa ile kardeşi Ahmet ortak olarak, Tabak çingir oğlu Mehmet efendinin bu mevkiideki tarlasını ortak olarak çift sürerken Ovaeymiri kır bekçisi Süleyman oğlu İsmail ile ayni köyden muhacir Veli oğlu Musa yanlarına gelmiş ve beraberlerinde getirerek meraya salı verdikleri hayvanlarını alıp götürmek istemişlerdir.

Mustafa ve Ahmet hayvanlarını vermemişler ve aralarında münazaa çıkmış. Münaza neticesinde bekçi ve Musa Ahmede bir sopa vurmuşlar, Ahmetle Mustafa da bıçaklarını çekerek bekçi İsmaili sol boşluğundan ve Musayı da göksünden yaralamışlardır.

Vak'adan haberdar olan jandarma Kumandanı yüzbaşı Recai B. in aldığı tedbir sayesinde suçlular hemen tutularak adliyeye teslim olunmuş, yaralılarda hastahaneye kaldırılmışlardır. Yaraları ikisinin de hafifdir.

Aydında içtimaî yardım

AYDIN (Milliyet) — Halkevimi içtimai yardım şubesi tarafından ilk ve orta mektep fakir talebelerine sıcak yemek verildiğini bildirmiştim. Şube kimsesiz orta mektep talebelerin akşam yemeklerini de vermektedir. Yakında bu gibi talebelerin akşamları kalmaları için bir yerde temin olunacaktır.

Şübenin çalışkan reisi Mazhar Beyin bu husustaki çalışmaları neticesi yemek verilen talebelerin sayısı her gün artırılmaktadır.

Köylülerimiz iâşe komitesine aynen erzak vermek suretile her memleket işinde olduğu gibi bu hayırlı işte de ön safta yörüyorlar.

Yün dengi İçinde altınlar

Koca muhtarağanın başına hayli işler açtı

KANDRA, (Milliyet) — Kazaya tabi Hocaköy nahiyesinin Okçular köyü ahalisinden Koca Muhtar Ağa, bir borç meselesinden dolayı bundan iki sene kadar evvel bir köylüden 200 okkaya yakın bir yün dengini icra marifetile almıştır.

Aradan epeyi bir müdet geçtiği halde, hattâ yakın zamana kadar yünlere müşteri zuhur etmemiş, etmiş ise de Koca Muhtar Ağanın istediği fiat alıcılar tarafından verilmediği için satılamamıştır.

Koca Muhtar Ağa yakın zamanda koyunlarına arız olan bir hastalıktan dolayı bütün hayvanlarını elden çıkarmış ve hepsini de paraya tahvil etmişti..

Bu suretle eline geçen paraları, senelerdenberi biriktirdiği paralarla birlikte altına tahvil ettirmiş ve kendisinin kilitli bir yeri olmaması dolayısile bir müddet yanında gezdirmişse de karısından daha fazla gelinine emniyeti olduğundan ona emniyet etmiş ve sıkı sıkı tenbih ederek kimsenin görmiyeceği bir yere saklamasını, ve kimseye de bundan bahsetmemesini söylemiştir.. O günlerde gelin hanım kocasile birlikte Adapazarın bir düğüne gideceği için, paraları senelerdenberi satılamıyan ve hattâ unutulan büyük yün denginin içine saklamış ve bir kaç gün sonra Adapazarına hareket etmiştir.

Bu sırada yünlere Yürük Hasan isminde birisi talip çıkmış ve fiatlerde uyuşulduğu için Koca Muhtar Ağa büyük yün dengini Yürük Hasanın arabasına yükletmiş ve yalnız yünlerin hesabını tamamen almıştır. Herkes düğünden avdet etmiş.. Aradan bir kaç gün geçince gelin hanımın aklına paralar gelmiş ve yün denginin satıldığını anlayınca meseleyi anlatmıştır. Bunun üzerine Koca Muhtar Ağa hemen atına atlamış ve Karamezinlerde Yürük Hasanı bularak altınlarını istemiş ve hattâ yarı yarıya bile taksime razı olmıştur.

Yürük Hasan ise yün dengini henüz açmamış olmasına rağmen içinde bir şey olmadığını ve bir şey görmediğini iddia etmiş ve Muhtar Ağayı evine bile almamıştır. Bununla beraber Hasan askerliğini yeni bitirmiş genç ve fakir bir rençper olmakla beraber evvelce yol kesmek ve hayvan sirkatinden dolayı bir kaç tane de sabıkası vardır.. Koca Muhtar Ağanın zabıtaya müracaatı üzerine Yürük Hasan derhal yakalanmış ve icra edilen bütün taharriyat ve tetkikata rağmen altınlar hakkında bir emare ve delail elde edilememiştir. Bunun üzerine askerliğini ikmal ettikten sonra artık doğru dürüst olmakta olduğunu iddia eden Yürük Hasan serbest bırakılmıştır. Koca Muhtar Ağa da meseleyi isbat edemediği için fevkalâde müteessir olarak ayrılmıştır.. ve takibat icrasından vazgeçmiştir.

Aradan on beş yirmi gün geçince de zaten mesele de unutulmuştur.

Fakat bununla beraber Yürük Hasanın hayatta yapmak istediği bir iki arzusu vardır. Ve bunlara ne zamandanberi malik olmak istemektedir.

Bunlardan en ehemmiyetlileri şunlardır: Kâğıthane çifte tellisi ve Karadayı plâklarile beraber üstünde kelp resmi bulunan bir gramofon makinesi, Gümüşlü bir kırbaç, bir de memur şapkasile (fötür şapka) yumurta ökçeli ve karasaçlarını renginde (kendi saçları) parlak derili bir ayakkabıya sahip olmak..

Altınlar meselesinin unutulması üzerine bu arzularına kavuşmanın vakti geldiğini gören Hasan hemen bunların tedarikini düşünmüş ve bu hususta icraata bile koyulmuştur. Fakat bununlaberaber eskidenberi önüne gelene anlattığı bu arzularına nihayet, kavuşmakta olduğu herkesin nazarı dikkatini celbetmiştir. Mutat hilâfına vaziyette bir fevkalâdelik zuhura gelmekte olduğunu gören komşular Koca Muhtar Ağaya haber vermişlerdir.. Koca Muhtar Ağa Yürük Hasanı mahkemeye vermiştir..

Söke kendisine lâzım makinayı vermedi

AYDIN, (Milliyet) — Sökede bulunan ve tamir edilen (Ekskvatör) makisenin Mersine gönderilmesi Nafia Vekâletinden vilâyete bildirilmiştir. Vilâyetimizde bir çok mühim bataklıkların kurutma ameliyelerine başlanıldığı bu günlerde makinenin alınmamasını vilâyet makamı Vekâletten temenni etmişti.

Vekâlet vilâyetin müracaatını kabul ederek makinenin kalmasını tensip etmiştir. Vekâletin bu kararından bilhassa köylülerimiz çok mütehassis ve memnun kalmışlardır.

Aydında su meselesi halledilyor

AYDIN, (Milliyet) — Aydınımızın başlıca ihtiyaçlarından biri olan su meselesi de düzelmek üzeredir. Su yollarının yeni bir projesi yaptırılmıştır. Bu proje bütçenin müsaadesi nisbetinde bir kaç sene zarfında tatbiki ve şehir haricindeki ana yolların yapılmasına başlanması hakkındaki tedbirler alınmaktadır. Ayrıca beş senelik programa dahil olan 10 bin metre kaldırım ve bir çok cadde ve sokakların tesviyei trabiye ameliyesi de Belediyece münakasaya konulmuştur.

Spor

Murahhas isteniyor

İstanbul Mıntakası Voleyvol ve Basketbol Heyetinden:

İttifaka yeniden dahil olan klüplerimizin de voleybol, basketbol birinciliklerine iştiraklerini temin için fikistür tanzimi 21.12933 perşembe saat 17.30 a tehir edilmiştir.

İştirak edecek klüplerimizin tayin olunan gün ve saatte mıntaka merkezindeki heyetimize salâhiyetnameli birer murahhas göndermeleri, aksi takdirde haklarını kaybedecekleri kat iyetle tebliğ olunur.

Liman teşkilâtında yeni değişiklikler

İktısat Vekâleti tarafından liman teşkilâtı kdarosunda mühim değişiklikler yapılmış, birçok liman reisleri tekaüde sevkedilmiştir. Bu arada İstanbul liman teşkilâtında da bazı tebeddüller olmuştur. Yeni tayin ve tebeddüller şunlardır: Kontrol memuru Remzi Fey Foça liman reisliğinei gemiler memuru Zeki Bey Alaplı liman riyasetine, kontrol memuru Hüsnü Bey Şile liman reisliğine mümeyyiz Arif Bey Urla liman reisliğine, Fen heyetinden Hayrettin Bey İzmir fen heyeti azalığına, mümeyyiz Şükrü Bey İzmir deniz ticareti müdürlüğü mümeyyizliğine, başkılavuz muavini Aziz Mahmut Bey fen şubesi azalığına tayin edilmişlerdir. Bundan başka fen heyetinden Atıf Bey tekaüde sevkedilmiş, mümeyyiz Basri Bey istatistik mümeyyizilğine, Sabit Bey birinci sınıf kontrol memurluğuna, liman memuru Sabri Bey istatistik kâtipliğine, marif kâtibi Ziya Bey de Ayniyat memurluğuna nakil ve tayin edilmişlerdir. Kontrol mürakıp memurluğuna Cide liman reisi Sabri, memurluklara da Kemalettin ve Şevki Beyler get'rilmişlerdir. Bundan başka diğer limanlarda yapılaı değişiklikler şunlardır: Ordu liman reisi Şaban, Gireson liman reisi Hilmi, Silivri liman reisi Hüsnü, Şile liman reis Adem, Ereğli liman reisi İsmail Beyler tekaüde sevkedilmişler, Hopa liman reisliğine Ali Rıza, Rizeye Mehmet Ali, Orduya Şevki, Ereğliye Nurettin, Fatsaya Kemalettin, Silivriye Nazif, Ünyeye de Mehmet Hayri Beyler tayin edilmişlerdir.

Türk jinekoloji cemiyeti içtimaı

Kadın hekimleri tarafından teşkil edilmiş olan Türk jinekoloji cemiyeti bu senenin üçüncü içtimaını Profesör Kenan Tevfik Beyin reisliği altında akdetmiştir. Bu celsede: Muallim Ali Fuat Bey - bir dış gebelik vakasının radiologique teşhisi hakkında tebligatta bulunuş, - Dr. Ahmet Asım Bey - İki taraflı bir (Hydrcsalpinx) müstahzarı takdim etmiş, Dr. Orhan Tahsin Bey . - başkası tarafından yapılan kürtaj esnasında rahmi delinmiş ve barsakları harice çekilmiş bir kadında yaptığı tamir edici ameliyattan bahsetmiştir. Profesör Kenan Tevfik Bey. - gebeliğin röntgen'le teşhisi hakkında tebligatta bulunmuş, bunun, günün yeni bir meselesi olmadığın ve bu teşhis usulünün son senelerde etkikte geçirdiği tekâmül) safhalarını ve tatbik sahalarını uzun ve müdellel bir surette izah etmiştir. Bu vakalar hakkında yapılan tıbbî münakaşalara; Kenan Tevfik Fuat Fehim, Alî Esat, Ahmet Asım, Orhan Tahsinı Hadi İhsan, Nuri Süleyman Beyler iştirak etmiştir.

Davet

Trabzon lisesi mezunları cemiyetinden :

Cemiyetimizin senelik kongresi 21-12-933 perşembe günü saat birde İstanbul Halkevinde toplanacağından bilûmum alâkadarların teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

Küçük haberler

* Şehrimize gelen Sıhhiye Vekâleti başmüfettişi Fuat Bey dün Sıhhiye müdiriyetinde meşgul olmuştur. Fuat Beyin şehrimizde bazı sıhhî müesseeleri teftiş ederektir.

* Evkaf umum müdürlük hukuk işleri müşaviri Murat Beyin vefatı üzerine münhal kalan bu vazifeye İstanbul Evkaf müdiriyeti hukuk işleri müdürü Süleyman veya daire avukatlarından Lâtif Beylerden birinin tayin edilecekleri söylenilmektedir.

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

AYVALIK YOLU

SAADET vapuru 20 Birinci Kânun Çarşamba günü saat 19 da Sirkeci rıhtımından kalkarak gidişte, Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Bürhaniye, Ayvalığa gidecek. Dönüşte bunlara ilâveten Bozcaadaya uğrayacaktır.

MERSİN - İZMİR - SÜR'AT YOLU

İNÖNÜ vapuru 22 Birinci Kânun Cuma günü saat 10 da Sirkeci rıhtımından kalkarak doğru İzmir, Antalya, Mersin, Payasa gidecek. Dönüşte bunlara ilâveten Alanya. Küllük, Çanakkaleye uğrıyacaktır.

MUDANYA YOLU

TAYYAR vapuru her Perşembe günü Tophane rıhtımından saat 9,30 da hareketle Mudanyaya gidecek ve gelecektir.

Nümunesi mevcut bilet torbalarından x 200 adedi pazarlıkla yaptırılacaktır. İsteklileri hergün saat 10 dan 12 ye kadar levazım müdiriyetine gelmeleri.

Dr. İHSAN SAMİ
İSTAFİLOKOK AŞISI
istafilokoklardan mütevellit (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır. Divanyolu No. 189. 10560

DARÜTTALİM
Musiki müessisi muallim
FAHRİ ve Talebeleri
veznecilerdeki salonda ramazanda terenuümsaz olacaktır. (11206)

Dr. A. KUTİEL
Karaköy, Topçular caddesi No. 33
(10527) 9021

VESİKA
Emlâki mazbuta yurtluk ocaklık vesikasile her nevi bonolar satar ve alır ve mukabili emlâk alır ve vergi borçları kapatır. Balıkpazar Maksudiye Han No. 35
M. DERVİŞ [11186]

İstanbul Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Harbiye Mektebi Talebelerinin yeni elbise talimatnamesine göre harici elbise kaputlarının apulet şifr romen sınıf ve mektep numarasiyle şapkalarına haki kurdela ve ay yıldızları 21-12-933 perşembe günü saat 15 te aleni münakasa ile yaptırılacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına girecklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı satmalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (615)
(6567) 9097

* * *

Harbiye ve merbutu mektepler ihtiyacı için onbin kilo sabun 27-12-933 çarşamba günü saat 14 te aleni münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına girecceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları.
(639) (6707) 9214

* * *

Levazım Deniz Yollama Müdürlüğünün Sarım Romör körünün tamiri 27-12-933 çarşamba günü saat 15 te aleni münakasa ile yapılacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatte teminatlarile Tophanede Merkez Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (642) (6710)
9217

* * *

Topçu ve nakliye mektepleri ihtiyacı için 17 kalem malzeme 24-12-933 pazar günü saat 14,30 da pazarlıkla satın alınacaktır . Taliplerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı satmalma komisyonuna müracaatları. (684) (6978)

3 üncü KOLORDU İLÂNLARI

Çatalca müstahkem mevki ihtiyacı için açık münakasa ile 6,000 kilo sabun satın alınacaktır. İhalesi 26-12-933 salı günü saat 14 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teminatlariyle Fındıklıda Üçüncü kolordu satınalma komisyonuna müracaatları. (6695) (511) 9186

* * *

Çatalca Müstahkem mevki ihtiyacı için açık münakasa ile 2,500 kilo zeytin yağı satın alınacaktır. İhalesi 26-12-933 salı günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinde teminatlarile Fındıklıda Üçüncü Kolordu satınalma komisyonuna müracaatları.
(6696) (510) 9187

* * *

K. O. ve 1. F. ihtiyacı için 46,000 kilo sabun kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 26-12-933 salı günü saat 14,30 dadır. Taliplerin evsaf ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinde teklif ve teminat mektuplarile Fındıklıda Üçüncü Kolordu Satınalma komisyonuna müracaatları. (6697) (512)
9188

* * *

K. O. ve 1. F. ihtiyacı için 28,500 kilo zeytinyağı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 26-12-933 salı günü saat 15,30 dadır. Taliplerin evsaf ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Fındıklıda Üçüncü Kolordu Satınalma komisyonuna müracaatları.
(6698) (513) 9189

* * *

K. O. ve 1. F. kıtaları ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konulan 48,000 kilo Mercimeğe teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 20-12-933 çarşamba günü saat 14 tedir. Taliplerin pazarlığa iştirâk için o gün ve vaktinde Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (530)
(6902) 9512

* * *

Kolordu ve birinci fırka için pazarlığa konulan 113,000 kilo kuru fasulyaya talip çıkmadığından ihalesi 20-12-933 çarşamba günü saat 15 e bırakılmıştır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda 3. Kolordu Satınalma komisyonuna müracataları. (537) (6928)
9552

* * *

Haydarpaşa ve Gümüşsuyu hastaneleri ihtiyacı için müteahhidi nam ve hesabına pazarlıkla 298 ton Kriple maden kömürü satın alınacaktır. İhalesi 20-12-933 çarşamba günü saat 15,30 dadır. Taliplerin şartnameyi görme k için her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda kolordu Satınalma komisyonuna müracaatları. (6953)
9553

* * *

Safranbolu Askerî SA. AL. KO. dan:

Kapalı zarfla münakasaya konulan 170,000 kilo una teklif edilen fiyat pahalı görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 20-12-933 çarşamba günü saat 14 tedir. Taliplerin pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinde Safranbolu Askerî SA. AL. KO. na müracaatları.
(3434) (6954) 9554

* * *

Tayyare fabrikası için 17 kalem kalorifer malzemesi pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 20-12-933 çarşamba günü saat 16 dadır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinde Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracataları.
(543) (6955) 9555

* * *

K. O. hayvanatı ihtiyacı için pazarlıkla 50,000 adet Beyğir mıhı satın alınacaktır. İhalesi 23-12-933 cumartesi günü saat 14,30 dadır. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için de o gün ve vaktinde Fındıklıda K. O. Satınalma komisyonuna müracaatları. (541) (6976)

* * *

K. O. Hayvanatı ihtiyacı için pazarlıkla 2,500 adet ipyular satın alınacaktır. İhalesi 23-12-933 Cumartesi günü saat 14 tedir, Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için de o gün ve vaktinde Fındıklıda Kol Ordu satınalma komisyonuna müracaatları. (540) (6977)

* * *

M. M. V. Satınalma Komisyonundan :

Eskişehirde iki efrat pavyonu ile mutbah, Çamaşırhane Çamaşırhane , Hamam, ve Umumî kanalizasyon kapalı zarfla yaptırılacaktır. Şartnamesini ve plânlarını görmek isteyenlerin her gün öğledeki sonra ve münakasaya iştirâk edeceklerin de 15-1-934 pazartesi günü sat 10,30 da teklif ve teminat mektuplarile birlikte Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3433) (6923)

Onu senelerden beri tanır, ağrılarda ve soğuk algınlığındaki çabuk tesirini bilirsiniz.
BAYER markasının tekellül ettiği ASPİRİN, sizi bundan sonra dahi memnun edecektir.

Israrla ASPİRİN isteyiniz!
2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.

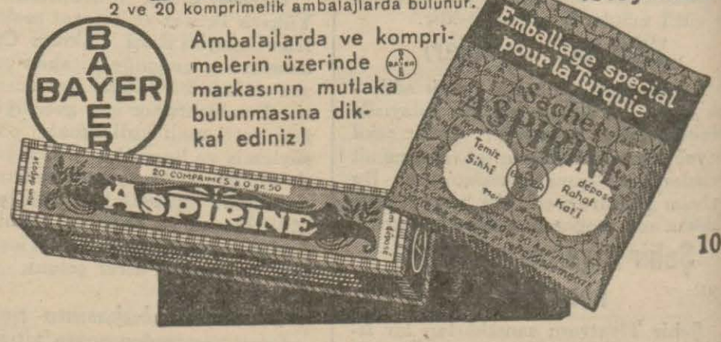

1065

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı Istanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Muhafaza Memurları için 391 metre kaputluk kumaş pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 21-12-933 tarihine raslayan Perşembe günü saat 11 de dir.

3 — İstekliler biçilen bedelin yüzde 7,5 olan muvakkat güvenmelerile belli saattenevvel komisyona gelmeleri.

4 — Tasdikli şartnameler her gün komisyondan alınabilir ve nümunesi görülebilir. (6982)

İnhisarlar U. Müdürlüğü
Alım, Satım Komisyonu ilânları.

Nev'i	Mıktarı
Elek ve Aksamı	4
Presa	2
Presa Sandığı	25
Delikli masa ilâvesile bera ber	6
Uzun Masa "12 M."	30
Tahta Sandalya	500
Bölme	6

Nev'i ve Mıktarları yukarda yazılı Manipülasion aletlerile saire kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talipler liste ve krokileri gördükten sonra zarflarını nihayet 6-1-934 cumartesi günü saat 14 de Galatada Alım ve satım komisyonuna vermelidirler . (6861).

Tarihî roman: 3

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

ona, yaramazlığından dolayı (Bora) adını vermişti.

Güneş'in öldüğü (Bor) köyü de oğlunun adıle anılıyordu.

Güneş öldükten sonra, oğlu annesile beraber tekrar (Sert - elli)ye gelmişti.

Türkler (Bora)yı çok sevdikleri için, Güneş ölünce, oğlunu kendilerine baş yaptılar.

Bora, babası gibi, ölümden ve döğüşten yılmayan, azimkâr, kuvvetli ve irade sahibi bir gençti.

(Bora)nın asıl adı (1) (Buğu) idi. Fakat herkes ona (Bora) diye hitap ediyor, annesi bile onu bu adile çağırıyordu.

Bora yirmi yaşına basınca, babasının at kılından örülmüş - atalardan kalma - kuşağını ve keskin kılıcını beline takacak, başlı başına buyrukluk çağına girecekti.

Kabile işlerine ihtiyarlar bakıyordu.

Güneşin oğlu, yaşının çabuk ilerlemesi için, her gün sabahtan akşama kadar etraftaki köyleri dolaşarak fazla yol yürüyor, koşuyor, hendekleri ve dereleri atlayıp geçiyordu. Bir gün annesi ona:

— Oğlum, çabuk yürüyen insanın yaşı da çabuk yürür.... demişti.

Bora, annesinin bu sözünü unutmıyordu.

Her gün yol yürüyor, yirmi yaşını doldurmağa çalışıyordu.

* * *

(Hitay) kimin kızıdır

(Bor) köyünde (Hitay) adlı genç bir çoban kızı vardı. Bu, Orta Asyadan Dicle - Frat boylarına inen ilk Türk kafilesinden (Sert elli)nin kızı idi.

Hitay, babası öldükten sonra, Bor da yalnız kalarak, koyun sürülerini gütmeğe başlamıştı.

Hitay o civardaki köylerin en güzel kızlarından biri idi. Henüz on beş yaşına bile girmemişken, göz kamaştıran güzelliği her tarafa yayılmıştı.

Bir gün (Bora) kendi adile anılan köyün kenarından atını sürerek geçerken, yolda bir koyun sürüsüne rastladı. Koyunlar yolu kaplamıştı. Bora yoluna devam edemediği için, uzakta duran çobana hiddetle bağırdı:

— Sürülerini çek.. Yolumu aç..! Yoksa, atımı koyunlarının sırtından sürüp geçeceğim!

Hitay elindeki deyneği salladı.. Koyunlar çayıra doğru koşuştular.. Yol açıldı.. Bora tekrar atını sürdü ve genç kızı elile selâmlıyarak geçip gitti.

İki - ırmak arasında ki yaylanın en güzel yerinde kurulan bu sessiz ve tenha köyde bir kaç çobandan ve bunların karılarile kızlarından başka kimse yoktu. Hitay, alil ana sına her gün süt ve tereyağı getirir, ona bir çocuk gibi bakardı.

Hitay iki yaşında öksüz kalmıştı.. Babası öldükten sonra çoban deyneğini anası aldı. On yıldan fazla koyun sürüsü güdtü. Hitay'ı büyüttü. Fakat, bir gün yayladan gelirken gözleri karardı.. Akşam üstü köye dönüşte ayağı burkuldu.. Bir çukura düştü.. Beli ve bacakları incindi.. Kendini kaybetti.

Hitay'ın anası iki yıldır yatalak hasta idi. Şimdi beslemek sırası kızına gelmişti.

Çoban kızı, o gün sürülerini ürküten delikanlıya çok kızmıştı. Köyde anasının sütünü verirken, kendi kendine söyleniyordu:

— Alacağın olsun, kıratlı yiğit... Bir gün olur, ben de senin sürülerini kışkırtırım!

Birinci kısım

(Güneş) in oğluna kız aranıyor

Bora, kabileye baş olduğu gündenberi anasının tazyikinden usanmıştı. Ulun hatun biricik oğlunu kabilenin güzel kızlarından birile başgöz etmek istiyordu.

Bir sabah annesile baş başa konuşuyorlardı:

— Oğul, baban ölüm döşeğinde yatarken, söylediği sözleri ne çabuk unuttun? Soyumuz senin oğulların ve torunlarınla üreyecek..! Babanın gözleri arkada kaldı.. Seni elile evlendirmek istediği halde birdenbire yatağa düştü.. Dileklerinin hiç birini göremedi. Ben de bir gün gözlerimi kaparsam, dünyada büsbütün yalnız kalırsın!

— Ben evlenirsem, burada bağlanır kalırım, anne!

Ben (Sert elli)nin yosmalarını senden iyi bilirim..! Onlar benim kanımı kuruttular... Bazularımı porsuttular.. Ben yurduma faydalı bir adam olmak istiyorum. Bana neden: "Haydi, atına bin de etraftaki köyleri dolaş.. Yurtdaşlarının isteklerini dinle... Kışlık anbarları boş mu, dolu mu? Sırtları sağlam mı? Ocakları tütüyor mu?,, demiyorsun..! Beni bırak, anne! Ben artık çocuk değilim.. Kendi başına buyrukluk çağına çoktan girdim. Yaşım yirmi beşi buldu. Fakat, evlenmek için daha çok vakit var.

Ulun hatun kolunu oğlunun omuzuna attı:

— Türk nesli çabuk üremeli, yavrum! Etrafta başı boş gezen geyikler nasıl kolayca avcıların tuzağına düşerse, sen de yurdundan uzaklarda dolaşırsan, günün birinde o geyikler gibi çarçabuk ya bir vahşi hayvanın ağzında veya bir düşman oku ile parçalanır gidersin! Hiç olmazsa arkanda - babanın seni bıraktığı gibi - sen de bir çocuk bırak.. Soyumuz sönmesin, yavrum! Ulun hatun oğlunu sıkıştırmakta haklı idi.

Kabilenin ihtiyarları da (Bora)nın biran evvel evlenmesi ve bir erkek çocuk yapması icin Ulun hatunu sıkıştırıyorlardı.

Ulun hatun oğlunun yanaklarını okşıyarak şu sözleri ilâve etti:

— Kabilenin ihtiyarları, babanın sözünü tutmadığımız için, bizi fena gözle bakmağa başladılar, oğul! Gel, beni kırma.. Sana bir kız bulayım.. Çarçabuk düğün derneği yapalım.. Herkes senin oğlunu görmek istiyor, Buğucuğum! Kuşlar ile yuvalarında eşsiz yaşamıyorlar görmiyor musun?

Bora annesini kırmamak için, yavaşça başını salladı:

— Peki.. Bir kız ara bakalım. Fakat, ok atmasını, ata binmesini benim kadar iyi bilsin... Ve korkak olmasın.

. . . . . .

Ulun hatun oğluna alacağı kızı evvelden gözüne kestirmişti.

Aile reislerinin tensip edeceği kızı, oğulları reddedemezdi.

Orta Asyadan Dicle - Frat kıyılarına geldikten sonra, birleşik kabileler arasında kökleşip kalan bu âdet, Türk soylarına yabancı kan karıştırmamak için konulmuştu.

Bazı coşkun delikanlıların etraftaki yerlilerle evlenmek istemeleri bu kanunun şiddetle tatbikine vesile olmuştu. Kabile ihtiyarları, hiç bir delikanlının yabancı kızlarla evlenmesine müsaade etmezlerdi.

(Bitmedi)

(1) Geyik demektir

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipar işler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470. 9016

Eskişehir Şeker Fabrikası

Fabrikamızın şekerleri **1000** kilodan az olmamak şartiyle her isteyene satılmaktadır.

Fiatlarımız: Fabrikada teslim şartiyle sandıkta küp şekerin kilosu 40, çuvalda kristal toz şekerin kilosu 37 kuruştur.

Fabrika deposundan itibaren bütün mesarif ve sigorta ve mes'uliyet münhasiren müşteriye aittir. Nakliye fabrikamızca yapılabilir. Gönderilecek mal fabrika tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Bedelin yüzde yirmi beşi siparişle peşinen ve mütebaki yüzde yetmiş beşi ile diger mesariflar hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere siparişler derhal gönderilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyaridir.

En az beş vagon veya daha fazla mikdarda alan müşterilere tenzilât yapılır.

ADRES: Eskişehir Şeker Fabrikası. Telgraf adresi: Eskişehir ŞEKER

9470

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Karadeniz yolu

EGE vapuru 19 Birinci Kânun SALI 20 de Galata Rıhtımından kalkacak gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (6920) 9531

İskenderiye yolu

İZMİR vapuru 19 Birinci Kânun SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir, Pire, İskenderiye'ye gidecektir. (6919) 9530

Antalya Yolu

ANTALYA vapuru 20 Birinci Kânun ÇARŞAMBA 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak gidişte İzmir, Küllük, Bodrum, Fethiye, Antalya'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Finike, Çanakkale, Gelibolu'ya uğrayacaktır. (6965) 9574

Bandırma Yolu

ADNAN vapuru 19 Birinci Kânun SALI 20 de İdare Rıhtımından kalkacaktır. (6918) 9568

SATILIK KÂGİR HANE

Kadıköy iskelesine yakın 7 odalık ve havadar kâgir hane banyo, su, havagazı elektrik tesisatı. Galatada Tünel civarında : HRİSOVELONİ BANKASI'na müracaat. (11136)

Emlâk ve Eytam, İş, Sümer, Osmanlı ve Ziraat Bankalarından:

Geliri tamamen Ergani Demiryolunun inşasına tahsis olunan ikramiyeli % 5 faizli 1933 istikrazının 4.000.000,— liralık ikinci kısmını teşkil eden (B) tertibi tahvillerinin kayıt muamelelerine 9 Kânunuevvel 1933 de başlanacak 11 Kânunusani 1934 de nihayet verilecektir.

Bu istikrazın (A) tertibi hamillerinin, sahibi bulundukları tahvillerin (B) tertibine, iştiraklerini temin edebilmek üzere 9 Kânunuevvelden 13 Kânunuevvel akşamına kadarki ilk beş gün bu kabil iştirak taleplerine tahsis edilmiştir.

Bu müddet zarfında (A) tertibi hamilleri tahvillerini evvelce aldıkları Bankalara ibraz ile ayni numaralı tahvilin (B) tertibi tahvillerini talep edebilecektir.

14 Kânunuevvel 1933 tarihinden itibar en satışlar umuma serbesçe yapılacaktır.

Beheri 20 lira itibari kıymetteki (B) tertibi tahvillerin fii ihracı (A) tertibi kayıt muamelesi ile (B) tertibi kayıt tarihi arasındaki müddetin faizi nazarı itibara alınarak 19,70 lira olarak tesbit edilmiştir.

Yeni tahviller 19,70 liranın def'aten ve peşinen tediyesi şartile satılır. Ancak halkımızın bu istikraza iştiraklerini temin edebilmek üzere Bankalar aşağıdaki şartlar dairesinde teshilât göstermeğe amadedirler.

1.— Peşinen beş lira tediye edilmek şartile kayda iştirak olunabilecektir.

2.— Tahvil bedellerinin bakiyesini teşkil eden on beş lira üç ay ve üç taksitte tahsil olunacaktır. Bu suretle tahvillere fii ihracına nazaran otuz kuruş fazla tediye edilmiş bulunacaktır, ki bu da Bankaların bu muameleden dolayı alacakları faizi teşkil edecektir. (6623) 9114

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

Geliri tamamen Ergani Demir yolunun inşasına tahsis olunan ikramiyeli % 5 faizli 1933 istikrazının 4.000.000 -- liralık ikinci kısmını teşkil eden (B) tertibi tahvillerinin kayıt muamelesine 9 Kânunuevvel 1933 de başlanacak 11 Kânunusani 1934 de nihayet verilecektir.

Bu istikrazın A. tertibi hamillerinin, (B) tertibinden aynı numaraları alabilmek için, 9 Kânunuevvel 1933 tarihinden 13 Kânunuevvel 1933 akşamına kadar evvelce (A) tertibi tahvillerini hangi bankalardan almışlar ise yine o bankalara müracaat etmeleri lâzımdır.

14 Kânunevvel 1933 tarihinden 11 Kânunusani 1934 tarihine kadar olan müddet zarfındaki satışlar umuma tahsis olunmuştur.

Beheri yirmi lira itibarî kıymetteki (B) tertibi tahvillerin on dokuz lira fii ihracına müterakim kupon olarak yetmiş kuruş zam olunmuştur. Bu suretle yeni tertip tahviller ondokuz lira yetmiş kuruş üzerinden satılacaktır.

Bu tertibe iştirâk edilebilmesi, beheri yirmi liralık tahvil için berveçhi peşin 19,70 lira verilmesine ve mukabilinde Maliye Vekili ile Cümhuriyet Merkez Bankasının selâhiyettar imzalarını taşıyan muvakkat makbuzun alınmasına mütevakkıftır.

Kayıt muameleleri bankamız dahi dahil olduğu halde Emlâk ve Eytam, İş Osmanlı, Sümer, Ziraat Bankalarının Türkiyede ki bilumum şubelerile İstanbul ve İzmirdeki diğer bankalar tarafından yapılacaktır.

Emlâk ve Eytam, İş, Osmanlı, Sümer, Ziraat Bankaları şubeleri beher tahvil için (5) lirası peşin alınmak mütebakisi üç ay ve üç taksitte tahsil olunmak üzere taksitli satış teshilâtı göstereceklerdir. (6626) 9115

Tarsus Mal Müdürlüğünden:

Kıymeti Lira	K.	Cinsi	Dönüm	Sahibi	Mahallesi	Tapunun tarih ve No
10400	00	Bahçe	137	Mümtaz Bey zevcesi Dürriye H.	Musalla	Haziran 27/29 322

Hududu: Şarken Celâl ettin Bey bahçesi ve tarik garben Kâmil Paşa bahçesi şimalen Safiye H. bahçesi cenûben tarik.

Yukarda evsafı ve sairesi muharrer emvali gayri menkule sahibinin hazineye olan 382 lira 59 kuruş vergi borcundan dolayı 9-12-933 tarihinden itibaren müzayedeye konulmuştur. 30 Kânunuevvel 933 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 15 te ihaleyi evveliyesi ve on gün sonrada ihaleyi katiyesi icra kılınacağından talip olanların yüzde 7,5 pey akçesini müstahseben Tarsus İdare Heyetine müracatları ilân olunur. (6858) 9502

1934 ECE MUHTIRASI

İşlerinizde intizam ve sür'atı temin eder. Bir çok faideli ve lüzumlu malûmat, ayrıca muhtıraya ilâve edilmiştir.

Deposu: Ankara caddesi 111 No. Afitap mağazası Mehmet Sadık (11114)

KUR'ANI REKIM Tercümesi

(Eski harfle) Sait Cemil Beyin

KUR'ANI KERİM ASLI

[Yeni harfle] Süleyman Tevfik Beyin

Kâğıt ve tab'ı gayet nefis ve yaldızlı cildi beheri

60 Kuruş İkisi Birlikte Mücellet 100 Kuruştur.

Taşra müşterilerimiz 140 kuruş postahaneye teslim edip derakap kitabi alırlar. Hiç emsali görülmemiş bu fırsatı kaçırmayınız. Ucuzluk Bayram sonuna kadar devam edecektir. Satış mahalli;

İstanbul Ankara Cad. Cıhan Kütüphanesi [11185]

Nafia Vekâletinden:

16, 18-12-933 tarihlerinde münakasası icra kılınacak olan (150,000) kayın normal ve (1716) adet kayın makas traverslerinden (100,000) kayın normal ve (1170) adet makas traversine ait münakasa müddetleri görülen lüzum üzerine 25-12-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ve (50,000) kayın normal ve (546) adet kayın makas traversine ait münakasada 25-12-933 tarihinde saat 15,30 a kadar uzatılmıştır.

Şartnamenin teklife ait maddeleri tadil ve teklif mektubu şekli tertip edilmiş olduğundan bu husustaki nümunelerin alâkadaranca Ankara'da Nafia Vekâleti Levazım Dairesinden ve Haydarpaşa'da Liman işleri Müdürlüğünden almaları. (6911) 9527

Nafıa Vekâletinden:

Münakasası 13-12-933 tarihinde icra kılınan 100000 kayın normal ve 1560 adet kayın makas traversi için tek lif edilen fiatlar haddi lâyikinde görülmediğinden bu traversler ayni şerait altında 21-12-933 tarihinde ve saat 15 te pazarlıkla satın alınacağı ilân olunur. (6891) 9503

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

ZONGULDAK AMELE BİRLİĞİNDEN:

Kozluda eski kışla mevkiinde Deniz İşçilerine mahsus olmak üzre inşa ettirilecek ve bedeli keşfi on yedi bin sekiz yüz sekiz liradan ibaret bulunan binanın inşasi yirmi gün müddetle mevki'i münakasaya vaz edilmiştir. Talip olanların keşifname ve pilânları Zonguldakta Amele birliği merkezinde ve İstanbulda Dördüncü Vakıf hanında İstanbul Mıntakası Maadin Mühendisliğinde görebilecekleri ve her talibe işbu evrakin on lira bedel mukabilinde ita edileceği beyan olunur.

İhaleye girebilmek için Mühendis veya Mimar olmak veyahut Mühendis veya Mimar kullanmak mecburi olduğu gibi bu gibi işleri hüsnü muvaffakiyetle başarmış olduğuna dair vesika ibrazıda şartlır. Münakasaya iştirak edeceklerin şeraiti münakasaya tamamile uygun olarak bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetindeki teminat akçaları veya muadil Banka kefalet mektuplarile yövmü ihale olan 30 Kânunuevvel 933 cumartesi günü saat 15 te Zonguldak Amele birliği Hey'eti Faâle odasında hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur. (11116) 9543

Ticaret ve Sanayi Müzesi Müdürlüğünden:

Yurdumuzun mahsullerini, madenlerini ve mamulâtını tanımak için Sultanahmette Ticaret ve Sanayi müzesini gezinlz. 6964

9573

İpekiş, piyasaya toptan kumaş vermiye başladı!

1 — Arzu ve talep üzerine her çeşit kumaşın her rengi işlenir ve süratle teslim olunur.

2 — Memleketin her noktasından vuku bulacak müracaatlara derhal cevap verilir ve nümune gönderilir:

Toptan satışlar için müracaat mahalli:
İstanbul Sultanhamam, İpekiş
Telgraf adresi: İstanbul İpekiş — Telefon 20695

(11133)

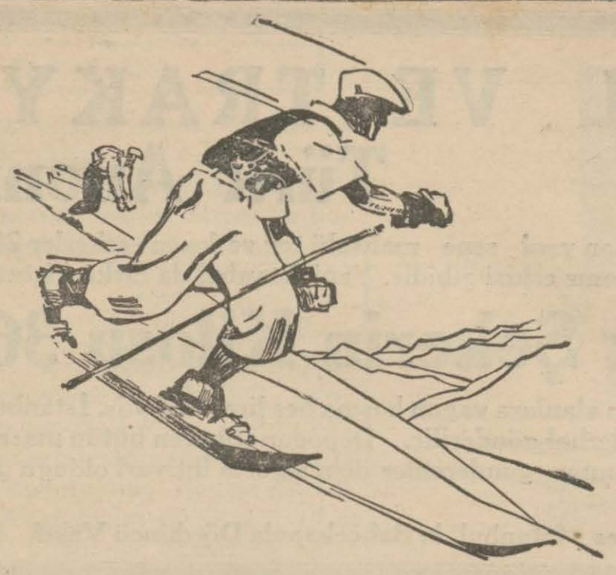

İTALYA'da
KIŞ SPORLARI
BOL KAR
BOL GÜNEŞ
MUTEDİL FİAT

İtalya Şimendifer ücretlerinde
%50 - 70
Tenzilât

PİYEMONT ALPLERİ	İrtifaı metro	Otel ve Pansiyon
Bardonecchia	13[illegible]	[illegible]
Clavières	1802	7
Colle di Sestrières	2033	2
Courmaieur	1228	15
Cogne	1534	5
Gressoney la Trinité	1637	2
Formazza Tal	1675	3
Limone	1000	5
Moltarone (Stresa)	1245	3
Valtournanche	1524	7
LOMBARDİE ALPLERİ		
Aprica (Sondrio)	1200	3
Bormio-Stelvio-(Valtellina)	1225	10
Ponte di Legno (Bresia)	1258	9
VENETİE ALPLERİ		
Asiago (Vicenza)	999	9
Folgaria (Trento)	1168	6
Paganella (Trento)	2124	
TOSCAN DAĞI		
Boscolungo Abetone	1385	4
ABRÜZZES'LER		
Roccaraso	1236	8
Rivisondoli	[illegible]	[illegible]

DOLOMITES'ler	İrtifaı metro	Otel ve Pansiyon
Cortina d'Ampezzo	1500	35
Cortina Tre Croci	1800	2
Campolongo	1789	1
Canazei in Val di Fassa	1465	8
Colle Isarco	1110	8
Corvara	1558	1
Dobbiaco	1224	13
La Villa	1503	1
Madonna di Campiglio	1553	10
Misurina	1770	3
Nova Levante	1178	2
Plancio (Bressanone)	1869	1
Pordoi	2250	2
Renon	1149	6
S. Candido	1175	7
S. Martino di Castrozza	1444	20
S. Vigilio di Marebbe	1201	1
Sesto	1454	3
Siusi	1050	8
Villabassa	1150	6
Vipiteno	950	9
Ortiseli (VAL	1326	9
Monte Pana (Gardena	1700	1
S. Cristina-Plan (	1500	6
Selva	1563	8

CORTİNA - Kış sporlarının cenneti

Oteli	Yatağı	Pansiyonu
Büyük Savoy	180	48 Liret
Palas, Gristallo	220	46 „
Parc, Concordia	160	40 „

Tafsilât için:
„Enit„ - Tepebaşı - İstanbul

9471

Kartal icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayi mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen bir dinamo 22 adet elektrik saati 4000 metro bakır kablo tel 10 adet demir direk 20 adet tahta direk 100 tahta sandaliye beşi tahta üçü demir masa 3 adet kameriye 25-12-933 pazartesi günü saat 12 de Pendik çarşısın da açık artırma ile satılacağından talip olanların o gün ve o saatte mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatleri ilân olunur. (11214)

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Bir alacaktan dolayi mahcuz ve İstanbulda Balıkpazarında Tütün gümrüğünde Cümhuriyet Buzhanesinde mevcut muhtelif Vilâyet ve kazalara ait 456 sandık yumurta 21-12-933 Perşembe günü saat ondan ondörde kadar mahallinde açık artırma ile paraya çevrileceği 933-87 numaralı dosya mucibince ilân olunur. (11178)

9132

10496

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Edirnekapı Çocuk bakım evi için alınacak 40 kalem kuru ve yaş erzak kapalı zarflı münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak üzere her gün Levazım müdürlüğüne müracaat etmeli, münakasaya girmek için de 74,5 liralık teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 8-1-934 Pazartesi günü saat On beşe kadar Daimî encümene vermelidirler. (6981)

Bir Motopomp isteniyor
Maraş Belediyesinden:

25-30 Bargir kuvvetinde harik için son sistem bir Motörpomp kapalı zarf usulile mübaya edilecektir. Zarflar 15-1-934 tarihinde Maraş Belediyesi encümeninde açılacaktır. Talipler daha evvelden şartnamesini belediyeden alabilirler. (6973)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

410370 kilo Ekmek: Pazarlıkla münakasası: 23 Kânunuevvel 1933 cumartesi günü sat 14 te.

Deniz Kuvvetleri ihtiyacı için 11 Kânunuevvel 1933 tarihinde yapılan münakasasında teklif edilen fiatları Vekâleti Celilece gâli görülen yukarda mıktarı yazılı Ekmeğin pazarlıkla münakasası hizasındaki gün ve saatte yapılacağından şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve itasına talip olacakların da münakasa gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracaatları. (6968)

Yüksek Mühendis Mektebi
Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Mektepte tesis edilecek atelye için mübayaası iktiza eden alâtın münakasa şartnamesinde bazı tadilât icra edildiğinden bu kerre yeniden aleni münakasaya konulmuştur. Münakasası 27-12-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat (14) te yapılacaktır. Taliplerin bu husustaki şartnameyi görmek ve münakasaya iştirâk etmek üzere teminat akçeleri ve temsil eyledikleri firmanın Noterden musaddak vekâletnamelerile münakasa günü komisyona müracaatları ilân olunur. (6733)

9282

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

1500 kilo Yün: Pazarlıkla mübayaası: 23 Kânunuevvel 933 cumartesi günü saat 15 te.

Deniz Kuvvetleri ihtiyacı için yukarda mıktarı yazılı Yünün pazarlıkla mübaya edileceğinden şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve itasına talip olacakların da hizasındaki gün ve saatte muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracaatları. (6969)

Şirketi Hayriyeden:

Ramazanın birinci gününden nihayetine kadar Köprüden 15,20 de bir vapur hareketle doğru R. Hisarı ve ondan yukarı Rumeli iskelelerine uğrıyarak Kavaklara gideceği ve Ramazan zarfında geceleri yapılacak seferlere ait tarifenin de iskele ve vapurlara talik edildiği ilân olunur. (11201)